

# **Jaarverslag en Jaarrekening 2024**

**van de centrale kas voor de predikantstraktementen  
van de Protestantse Kerk in Nederland**

**uitgebracht door  
Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen  
Utrecht, 7 mei 2025**

|                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------|----|
| VERSLAG VAN DE BEHEERCOMMISSIE CENTRALE KAS PREDIKANTSTRAKTEMENTEN ..... | 3  |
| Inleiding .....                                                          | 3  |
| Naam en vestigingsplaats .....                                           | 3  |
| Werking centrale kas predikantstraktementen .....                        | 3  |
| Relatie met de Protestantse kerk .....                                   | 4  |
| Vaststelling en goedkeuring .....                                        | 4  |
| Kerncijfers.....                                                         | 5  |
| Bestuurlijk verslag .....                                                | 6  |
| Opdracht van de Beheercommissie .....                                    | 6  |
| Doelstelling van de centrale kas predikantstraktementen .....            | 7  |
| Verslag commissievergaderingen 2024 .....                                | 8  |
| Ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid.....                              | 8  |
| De arbeidsongeschiktheidsvoorziening .....                               | 9  |
| De wachtgeldvoorziening .....                                            | 9  |
| Het beheer van de centrale kas predikantstraktementen .....              | 10 |
| Bezwaren en geschillen .....                                             | 10 |
| Ondersteuning door de Dienstenorganisatie .....                          | 11 |
| Samenstelling commissies en bureau .....                                 | 12 |
| Samenstelling Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen .....  | 12 |
| Dienstenorganisatie .....                                                | 12 |
| Toekomst .....                                                           | 13 |
| Begroting 2025 .....                                                     | 13 |
| Belangrijke ontwikkelingen in 2025.....                                  | 15 |
| Risicobeheer.....                                                        | 16 |
| Financieel resultaat .....                                               | 18 |
| Resultaat 2024.....                                                      | 18 |
| Beleid reserves en normering.....                                        | 19 |
| JAARREKENING 2024 .....                                                  | 20 |
| Jaarrekening 2024 centrale kas predikantstraktementen .....              | 20 |
| Balans per 31 december 2024 .....                                        | 20 |
| Staat van baten en lasten over 2024.....                                 | 21 |
| Kasstroomoverzicht .....                                                 | 24 |
| Toelichting behorende tot de jaarrekening 2024 .....                     | 25 |
| Toelichting op de balans .....                                           | 30 |
| Vaste activa .....                                                       | 30 |
| Vlottende activa .....                                                   | 30 |
| Algemene reserve.....                                                    | 31 |
| Voorzieningen .....                                                      | 32 |
| Kortlopende schulden .....                                               | 35 |
| Financiële instrumenten .....                                            | 35 |
| Gebeurtenissen na balansdatum.....                                       | 35 |
| Toelichting op de baten en lasten .....                                  | 36 |
| Bijdragen van gemeenten.....                                             | 36 |
| Bijdragen van predikanten .....                                          | 38 |

|                                                         |    |
|---------------------------------------------------------|----|
| Primaire arbeidsvoorwaarden.....                        | 38 |
| Secundaire arbeidsvoorwaarden.....                      | 40 |
| Sociale voorzieningen.....                              | 44 |
| Uitkeringen aan gemeenten .....                         | 45 |
| Kosten beheer en administratie.....                     | 47 |
| Rentebaten/-lasten .....                                | 48 |
| Goedkeuring .....                                       | 49 |
| Overige gegevens .....                                  | 50 |
| Controleverklaring van de onafhankelijk accountant..... | 50 |
| Statutaire bepaling resultaatbestemming .....           | 50 |

# VERSLAG VAN DE BEHEERCOMMISSIE CENTRALE KAS PREDIKANTSTRAKTEMENTEN

## Inleiding

### Naam en vestigingsplaats

Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen  
van de Protestantse Kerk in Nederland  
Postbus 8504  
3503 RM Utrecht  
Telefoon: (030) 880 16 61  
E-mail: [predikantstraktementen@protestantsekerk.nl](mailto:predikantstraktementen@protestantsekerk.nl)  
Internet: [www.protestantsekerk.nl/thema/arbeidsvoorwaarden-predikanten/](http://www.protestantsekerk.nl/thema/arbeidsvoorwaarden-predikanten/)  
Bezoekadres: Joseph Haydnlaan 2a, 3533 AE Utrecht

### Werking centrale kas predikantstraktementen

De werking van de centrale kas predikantstraktementen staat verwoord in artikel 6 van de generale regeling rechtspositie predikanten.

1. De uitgaven van de centrale kas voor de predikantstraktementen betreffen de uitgaven ten behoeve van de predikanten ter zake van:
  - a. de betalingen als bedoeld in artikel 7-3
  - b. de wachtgeldregeling
  - c. de bijdragen van de gemeenten in de arbeidsongeschiktheidsvoorziening en pensioenvoorziening
  - d. de verzuimbegeleiding bij ziekte
  - e. de uitvoeringskosten die hiervoor worden gemaakt.
2. De inkomsten van de centrale kas worden verkregen uit een omslagheffing met de volgende componenten:
  - a. elke gemeente betaalt een basisbijdrage, die voor elke gemeente gelijk is;
  - b. per predikant betaalt een gemeente een basisbedrag naar rato van de werktijd, waarbij de bijdrage per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is;
  - c. per predikant in tijdelijke dienst betaalt een gemeente een opslag naar rato van de werktijd, waarbij de opslag per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is;
  - d. per predikant die als proponent in de gemeente beroepen is, ontvangt de gemeente voor de eerste vier jaar een korting naar rato van de werktijd, waarbij de korting per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is;
  - e. indien het traktement van de predikant wegens ziekte wordt verlaagd, worden de componenten als bedoeld in b, c en d met hetzelfde percentage verlaagd.
3. De omslagheffing wordt elk jaar vastgesteld door de beheercommissie, gehoord het georganiseerd overleg, op basis van een begroting van de verplichtingen in dat jaar, verminderd met eventuele opbrengsten van belegde kasgelden.  
De omslagheffing wordt berekend op grond van gegevens die door de kerkenraden beschikbaar worden gesteld. Indien de gegevens niet of onvoldoende beschikbaar worden gesteld is de beheercommissie bevoegd de gegevens vast te stellen.

Door dit systeem van bijdragen:

- is de prijs van een predikant voor een gemeente stabiel: los van indexaties en eventuele restituties zijn er door de jaren heen voor een gemeente geen prijsstijgingen of -dalingen die samenhangen met het traktement van de eigen predikant;
- is de prijs van een predikant voor elke gemeente even hoog, waardoor er bij het beroepingswerk geen financiële prikkels of belemmeringen zijn (met uitzondering van de proponentenkorting);
- dragen de gemeenten gezamenlijk de kosten die zich incidenteel kunnen voordoen, zoals de kosten van de wachtgelden, de verhuiskosten bij emeritaat, de jubileumgratificaties, de arbodienst en dergelijke.

### **Relatie met de Protestantse kerk**

De Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen is overeenkomstig artikel 2 van de generale regeling rechtspositie predikanten van de Protestantse Kerk in Nederland onderdeel van de rechtspersoon Protestantse Kerk in Nederland.

De Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen is gevestigd te Utrecht.

### **Vaststelling en goedkeuring**

In overeenstemming met artikel 3-3 van de generale regeling rechtspositie predikanten legt de Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen hierbij het bestuurlijk en financieel verslag 2024 van de centrale kas predikantstraktementen ter goedkeuring voor aan de kleine synode. Het financieel verslag wordt opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de rechtspersoonlijkheid bezittende Protestantse Kerk in Nederland, gevestigd te Utrecht.

## Kerncijfers

Onderstaand enkele kerncijfers met betrekking tot de omvang van de populatie predikanten, de mobiliteit, het traktement en het beheer van de kas.

| Kerncijfers predikanten | 2024 | 2023 | 2022 |
|-------------------------|------|------|------|
|-------------------------|------|------|------|

### Statistiek (omvang populatie)

#### Gemiddeld in het jaar

|                                                  |       |       |       |
|--------------------------------------------------|-------|-------|-------|
| Aantal gemeenten                                 | 1.347 | 1.370 | 1.374 |
| Aantal fte predikanten voor gewone werkzaamheden | 1.031 | 1.088 | 1.148 |
| Aantal fte hulpdiensten (via centrale kas)       | 64    | 49    | 29    |

#### Per einde van het jaar

|                                                             |       |       |       |
|-------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|
| Aantal predikanten voor gewone werkzaamheden                | 1.217 | 1.258 | 1.318 |
| Aantal fte predikanten voor gewone werkzaamheden            | 1.010 | 1.058 | 1.113 |
| Gem. werktijd predikanten voor gewone werkzaamheden         | 83%   | 84%   | 84%   |
| Aantal predikanten voor hulpdiensten (via centrale kas)     | 231   | 180   | 139   |
| Aantal fte predikanten voor hulpdiensten (via centrale kas) | 71    | 55    | 41    |
| Gemiddelde werktijd bij hulpdiensten (via centrale kas)     | 31%   | 31%   | 29%   |
| Aantal personen met wachtgeld                               | 22    | 26    | 32    |

### Traktement

|                                                    |        |        |        |
|----------------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Gem. bruto traktement (BT+PV+VT+EJ)                | 83.405 | 76.868 | 73.893 |
| Gem. aantal periodieken (0-20), incl. hulpdiensten | 16,97  | 17,12  | 17,12  |

| Kerncijfers beheer (x € 1.000) | 2024 | 2023 | 2022 |
|--------------------------------|------|------|------|
|--------------------------------|------|------|------|

|                                     |         |         |         |
|-------------------------------------|---------|---------|---------|
| Balanstotaal                        | 12.337  | 17.313  | 16.496  |
| Baten, inclusief rente              | 113.849 | 114.148 | 114.664 |
| Lasten                              | 116.596 | 113.875 | 117.386 |
| Resultaat                           | -2.747  | 273     | -2.722  |
| Kosten beheer en administratie      | 462     | 504     | 445     |
| t.o.v. het totaal van de lasten (%) | 0,4%    | 0,4%    | 0,4%    |
| Personele lasten                    | 314     | 339     | 303     |
| Formatie (fte)                      | 3,64    | 3,95    | 4,40    |

## Bestuurlijk verslag

Onderstaand legt de Beheercommissie verantwoording af over:

- haar opdracht
- het in 2024 gevoerde beleid
- de samenstelling van de commissie
- de verwachtingen voor 2025

### Opdracht van de Beheercommissie

In artikel 3 van de generale regeling rechtspositie predikanten is de opdracht van de Beheercommissie als volgt geformuleerd.

1. De kleine synode laat zich ten behoeve van de uitvoering van de traktements- en pensioenregeling en ten behoeve van het beleid met betrekking tot de financiering van de predikantstraktementen en –pensioenen bijstaan door de beheercommissie centrale kas predikantstraktementen.  
De beheercommissie bestaat uit vijf leden, benoemd door de kleine synode. De voorzitter wordt door de kleine synode aangewezen. De leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen eenmaal worden herbenoemd.
2. De beheercommissie heeft tot taak:
  - a. het adviseren van de kleine synode inzake:
    1. de financiering van de traktementen en de daarbij behorende voorzieningen;
    2. de keuze van de pensioenuitvoerder voor het ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen en van de verzekeraar voor de arbeidsongeschiktheidsuitkering;
    3. de vaststelling en wijziging van deze generale regeling;
  - b. het vaststellen van uitvoeringsbepalingen voor:
    1. de bijdragen van de gemeenten in de centrale kas predikantstraktementen (omslagregeling);
    2. de uitvoering en de financiering van de wachtgeldregeling;
    3. de aanvraag van wachtgeld;
    4. de re-integratieverplichtingen van de predikant met wachtgeld en de financiering van de re-integratie-inspanningen;
    5. de vergoeding van de traktementslasten bij opschorting van werkzaamheden als bedoeld in ordinantie 10-9-4 en bij vrijstelling van werkzaamheden in verband met onderzoek naar prediking en catechese als bedoeld in ordinantie 10-13 tot en met 15;
  - c. het beheren van de centrale kas predikantstraktementen, waaronder
    1. de vaststelling van de jaarlijkse begroting van baten en lasten;
    2. de vaststelling van de jaarlijkse rekening van baten en lasten;
    3. de vorming en aanwending van reserves en voorzieningen;
    4. de uitvoering en toepassing van de uitvoeringsbepalingen bij deze generale regeling;
    5. de betaling van de pensioenpremies en de premies voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering aan pensioenfondsen en verzekeraar.
    6. het toezicht op de uitvoering van de administratie door de dienstenorganisatie, waaronder de aan- en afmelding van deelnemersgegevens bij de pensioenuitvoerder en de verzekeraar voor het arbeidsongeschiktheidspensioen;
  - d. het onderhouden van de overeenkomsten met de pensioenuitvoerder, de verzekeraar voor het arbeidsongeschiktheidspensioen en de arbodienst;
  - e. het behandelen van bezwaren van gemeenten tegen opgelegde bijdragen in de centrale kas;
  - f. het behandelen van bezwaren van predikanten tegen de toekenning van periodieke verhogingen;
  - g. het benoemen van de leden van de commissie van drie als bedoeld in art. 20-3.
3. De beheercommissie legt de begroting, waarin de omslagheffing als bedoeld in artikel 6 is opgenomen, en de jaarrekening van de centrale kas ter goedkeuring voor aan de kleine synode. Tevens doet zij jaarlijks verslag van haar werkzaamheden aan de kleine synode.
4. De beheercommissie laat de aan haar opgedragen werkzaamheden voorbereiden en uitvoeren door het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie, dat ook zorg draagt voor publicatie van en voorlichting over de regeling.

## Doelstelling van de centrale kas predikantstraktementen

In artikel 6 van de generale regeling rechtspositie predikanten is de doelstelling van de centrale kas predikantstraktementen als volgt geformuleerd.

1. De uitgaven van de centrale kas voor de predikantstraktementen betreffen de uitgaven ten behoeve van de predikanten ter zake van
  - a. de betalingen als bedoeld in artikel 7-3 (*het traktement en de vergoedingen met uitzondering van de vergoedingen voor vervoer, de werkkamer, de incidentele hulpdiensten en de verhuiskosten bij aanvaarding van het beroep*)
  - b. de wachtgeldregeling
  - c. de bijdragen van de gemeenten in de arbeidsongeschiktheidsvoorziening en pensioenvoorziening
  - d. de verzuimbegeleiding bij ziekte
  - e. de uitvoeringskosten die hiervoor worden gemaakt.
2. De inkomsten van de centrale kas worden verkregen uit een omslagheffing met de volgende componenten:
  - a. elke gemeente betaalt een basisbijdrage, die voor elke gemeente gelijk is;
  - b. per predikant betaalt een gemeente een basisbedrag naar rato van de werktijd, waarbij de bijdrage per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is;
  - c. per predikant in tijdelijke dienst betaalt een gemeente een opslag naar rato van de werktijd, waarbij de opslag per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is;
  - d. per predikant die als proponent in de gemeente beroepen is, ontvangt de gemeente voor de eerste vier jaar een korting naar rato van de werktijd, waarbij de korting per fulltime predikant voor elke gemeente gelijk is;
  - e. indien het traktement van de predikant wegens ziekte wordt verlaagd, worden de componenten als bedoeld in b, c en d met hetzelfde percentage verlaagd.
3. De omslagheffing wordt elk jaar vastgesteld door de beheercommissie, gehoord het georganiseerd overleg, op basis van een begroting van de verplichtingen in dat jaar, verminderd met eventuele opbrengsten van belegde kasgelden.  
De omslagheffing wordt berekend op grond van gegevens die door de kerkenraden beschikbaar worden gesteld. Indien de gegevens niet of onvoldoende beschikbaar worden gesteld is de beheercommissie bevoegd de gegevens vast te stellen.
4. Na afloop van a) de opschorting van werkzaamheden als bedoeld in ordinantie 10-9-4 en b) de vrijstelling als bedoeld in ordinantie 3-19, indien deze vrijstelling verband houdt met een onderzoek naar de prediking en catechese van de predikant als bedoeld in ordinantie 10-13 tot en met 15, kan de kerkenraad van de gemeente bij de beheercommissie een schriftelijk verzoek indienen tot gedeeltelijke vergoeding van de traktementslasten, die zijn gemaakt tijdens genoemde periode. Voor de behandeling van en de beslissing op deze verzoeken stelt de beheercommissie regels vast.

## Verslag commissievergaderingen 2024

In de uitvoering van bovenstaande opdracht vergaderde de Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen in het verslagjaar 2024 vier keer. Onderstaand wordt per beleidsterrein beschreven wat besproken en besloten werd.

### De pensioenvoorziening

#### Nieuwe pensioenwet

De pensioenvoorziening van de predikanten is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Dit pensioenfonds hoopt op 1 januari 2026 over te stappen naar het nieuwe pensioenstelsel, zoals voorgeschreven in de *Wet toekomst pensioenen*. De beheercommissie volgt de ontwikkelingen en de Dienstenorganisatie informeert de predikanten daarover.

### Ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid

#### Cijfers inzake ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid

In 2024 lag het ziekteverzuim onder predikanten op hetzelfde niveau als in 2023.

In onderstaande tabel staan de cijfers over de jaren 2022 tot en met 2024. De cijfers gaan over het aantal predikanten en het aantal verzuimdagen zonder rekening te houden met het arbeidspatroon of het werktijdpercentage. Verder gaat het alleen over het verzuim dat door de gemeenten bij de arbodienst is gemeld. Kortlopende ziektes die niet bij de arbodienst zijn gemeld, maken om die reden geen onderdeel uit van de cijfers. De cijfers zijn begin 2025 opnieuw uit de verzuimregistratie van de arbodienst opgehaald en kunnen voor eerdere jaren iets afwijken van de cijfers in eerdere jaarverslagen van de Beheercommissie.

| Ziekteverzuim predikanten                                | 2024  | 2023  | 2022  |
|----------------------------------------------------------|-------|-------|-------|
| <b>Aantallen:</b>                                        |       |       |       |
| Aantal nieuwe ziekmeldingen lopend jaar                  | 73    | 76    | 110   |
| Aantal afgesloten verzuimen                              | 77    | 75    | 98    |
| Gemiddelde verzuimduur (dagen in het kalenderjaar)       | 160   | 159   | 133   |
| Gemiddelde duur afgesloten verzuimen (dagen per verzuim) | 252   | 253   | 209   |
| Aantal afkeuringen (gedeeltelijk of volledig)            | 7     | 2     | 5     |
| <b>Percentages:</b>                                      |       |       |       |
| Verzuimfrequentie (meldingen/aantal predikanten)         | 5,50% | 5,61% | 7,70% |
| Verzuimpercentage (ziektedagen/dagen per jaar)           | 4,47% | 4,51% | 4,14% |

Opvallend is het relatief hoge aantal (gedeeltelijke of volledige) afkeuringen in 2024. Het verloop hiervan was de afgelopen jaren als volgt.

| jaar | aantal afgeronde keuringen | aantal nieuwe uitkeringen |
|------|----------------------------|---------------------------|
| 2020 | 8                          | 5                         |
| 2021 | 8                          | 5                         |
| 2022 | 6                          | 3                         |
| 2023 | 2                          | 2                         |
| 2024 | 9                          | 7                         |

De stijging van het aantal nieuwe uitkeringen is volgens de verzekeraar mede het gevolg van long-covid. Long-covid wordt inmiddels aangemerkt als een aandoening, die kan leiden tot duurzame arbeidsongeschiktheid.

Dat niet elke keuring tot een uitkering leidt heeft ermee te maken dat een predikant op het laatst soms toch nog volledig herstelt of dat er een mate van arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld die geen recht geeft op een uitkering (minder dan 25% arbeidsongeschikt).

### *Dienstverlening arbodienst*

Vanaf 2015 heeft de Beheercommissie verzuimbegeleiding van zieke predikanten opgedragen aan arbodienst Perspectief Groep BV te Harderwijk. De dienstverlening wordt jaarlijks geëvalueerd door middel van een enquête onder betrokken predikanten en scribae.

In 2024 waardeerden predikanten de dienstverlening met een gemiddeld cijfer van 7,70 (was 7,42 in 2023 en 7,53 in 2022). De scribae gaven een gemiddeld cijfer van 7,31 (was 7,20 in 2023 en 6,91 in 2022). De opmerkingen uit de enquête worden besproken in de jaarlijkse evaluatie.

## **De arbeidsongeschiktheidsvoorziening**

### *Nieuwe samenwerkingsovereenkomst en polisvoorwaarden per 1 januari 2025*

Op 2 oktober 2023 is Aegon Schadeverzekering N.V. een juridische fusie aangegaan met ASR Schadeverzekering N.V. In eerste instantie nam ASR de samenwerkingsovereenkomst en de polisvoorwaarden over die Aegon en de Protestantse Kerk hadden afgesproken. In de loop van 2024 liet ASR echter weten dat zij met ingang van 1 januari 2025 de voorwaarden graag zou willen aanpassen aan de standaarden, die ASR voor zijn verzekeringsproducten hanteert. Over de nieuwe samenwerkingsovereenkomst en de polisvoorwaarden is uitgebreid overleg gevoerd. Dit heeft geleid tot afspraken, waarbij de kenmerken en voorwaarden van de lopende 'Aegon-verzekering' voor verreweg het grootste deel in stand zijn gebleven. Nieuw is:

- de uitkering tot de AOW-leeftijd met een maximum van 70 jaar (dit was de AOW-leeftijd met een maximum van 67 jaar en 3 maanden);
- een uitkering voor de nabestaanden bij overlijden van de uitkeringsgerechtigde predikant;
- een vaste eigen-risico-termijn van 24 maanden (waardoor vervroegde keuringen niet meer mogelijk zijn);
- het vervallen van de mogelijkheid om een keuring aan te vragen als de predikant binnen een periode van 3 jaren 2 jaar ziek is geweest (dit kwam zelden voor);
- de aanlevering per kwartaal van nieuwe of gewijzigde deelnemersgegevens (i.p.v. de jaarlijkse opgave achteraf);
- de facturering op basis van de actuele deelnemersadministratie (i.p.v. voorschotten en afrekening achteraf);
- de premievrijstelling voor predikanten in de laatste 2 jaar voor de AOW-datum;
- een keuringsprocedure volgens ASR-protocollen (waarbij minder externe partijen betrokken zijn).

Op de nieuwe afspraken met ASR is goedkeuring gevraagd en gekregen van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Dit was nodig in verband met de eisen die dit fonds stelt aan de premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid.

Het Georganiseerd Overleg Predikanten heeft het Verzuimprotocol waar nodig aangepast op de nieuwe afspraken met ASR.

### *Premie*

In 2024 is met ASR de premie voor 2025 afgesproken op basis van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst en polisvoorwaarden. Overeengekomen is om de premie voor 2025 te handhaven op 1,99% van het uitbetaalde traktement (= 2,84% van het verzekerde traktement). In de jaren 2019-2021 was de premie 2,93%, in 2022 2,78%, in 2023 2,09% en in 2024 ook 1,99% van het betaalde traktement.

## **De wachtgeldvoorziening**

Predikanten met een wachtgeld hebben de plicht om al het mogelijke in het werk te stellen om weer in eigen inkomen te voorzien. Volgens GR 5-3-2-b-4 is de Beheercommissie bevoegd daarvoor regels te stellen. Op advies van de re-integratieconsulent van de Dienstenorganisatie heeft de beheercommissie besloten het lopende re-integratieprotocol te actualiseren. In hoofdzaak zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- de verplichtingen gelden al vanaf de datum van het besluit tot losmaking, voorheen was dit vanaf de begindatum van het wachtgeld;

- als mogelijke re-integratie-activiteit worden expliciet de volgende activiteiten genoemd: a) reflectie op de arbeidsmarkt, b) de inschrijving als ambulant predikant bij de Mobiliteitspool en c) het laten uitvoeren van een assessment;
- opschorting van re-integratieactiviteit als gevolg van persoonlijke omstandigheden wordt alleen nog aan de beheercommissie voorgelegd, als de re-integratieconsulent van oordeel is dat de predikant daardoor niet langer zou voldoen aan de re-integratieverplichtingen;
- beschreven is dat bij het toestaan van vrijwilligerswerk als re-integratieactiviteit de plicht tot het zoeken van betaald werk blijft bestaan;
- de plicht om voor ander werk desnoods te verhuizen is iets minder strikt geformuleerd;
- de regeling voor vergoeding van kosten voor re-integratie bevorderende activiteiten is verbeterd door betere definities en een beter onderscheid tussen kosten die volledig of deels vergoed worden;
- het maximaal te vergoeden bedrag voor re-integratiekosten is opgetrokken van € 1.500 naar € 1.800 per predikant per jaar.

## **Het beheer van de centrale kas predikantstraktementen**

### *Treasury-statuu*

Voor de omgang met spaargelden heeft de Dienstenorganisatie in 2024 een nieuw treasury-statuu opgesteld. De Beheercommissie heeft besloten zich bij dit statuu aan te sluiten. Wekelijks wordt gekeken welke middelen op een spaarrekening of op deposito kunnen worden gezet of wat aan de spaarrekening moet worden onttrokken.

## **Bezwaren en geschillen**

### *Bezwaren van predikanten*

In 2024 maakte één predikant bezwaar tegen de afwijzing van zijn verzoek om toekenning van een wachtgeld. Hij zag de 20% werktijdvermindering, die bij het beroep naar de gemeente al was afgesproken, als de afloop van een tijdelijke dienst, die recht zou geven op een wachtgeld. Omdat de zaak speelde rond de datum, waarop het nieuwe beleid voor tijdelijke aanstellingen inging (1 juli 2021), heeft de Beheercommissie aangeboden met terugwerkende kracht alsnog de tijdelijke-dienst-toeslag over de 20% werktijd aan te bieden. Van dit aanbod heeft de predikant geen gebruik gemaakt. De zaak werd ingehaald door een ziekte met een afkeuring, waarbij de uitkering werd vastgesteld op basis van de oorspronkelijke hogere werktijd.

Een andere predikant maakte bezwaar tegen de toekenning van de periodieke verhogingen. Bij de inschaling was geen rekening gehouden met de omvang van de volledige werkweek, hetgeen naar het oordeel van de betrokkene wel had moeten. De beheercommissie heeft erop gewezen dat in de regels die door het georganiseerd overleg predikanten voor de inschaling zijn gesteld, de omvang van de volledige werktijd expliciet buiten beschouwing wordt gelaten. De commissie heeft aan de predikant aangeboden het bezwaar te willen doorsturen aan het georganiseerd overleg, als zij daar toestemming voor zou geven. Er is van de predikant geen reactie ontvangen.

### *Bezwaren tegen predikanten*

In 2024 heeft de Beheercommissie de zaak behandeld van een predikant die met een gemeente had afgesproken dat de beloning voor de verrichte incidentele hulpdiensten pas na afloop van zijn wachtgeld zou worden uitbetaald. Dit had de kennelijke bedoeling om deze inkomsten buiten de verrekening met het wachtgeld te houden. De commissie heeft hierover afzonderlijk met de predikant en de gemeente gesproken. De uitkomst was dat de beloning volledig door de gemeente aan de centrale kas is overgemaakt. Normaal gesproken had de predikant 30% van de neveninkomsten mogen behouden, maar dat is nu als strafmaatregel achterwege gebleven. De commissie heeft van de zaak melding gemaakt bij het moderamen.

### *Bezwaren van gemeenten*

Een gemeente maakte bezwaar tegen de tijdelijk-dienst-opslag, die bovenop de reguliere bezettingsbijdrage in rekening wordt gebracht bij predikanten met een beroep in tijdelijke dienst of met een opdracht voor structurele hulpdiensten. De opslag wordt geheven, omdat predikanten met een tijdelijke dienst die nog niet de AOW-leeftijd hebben bereikt, een toeslag van 10% op het traktement

krijgen. Deze toeslag is bedoeld als voorziening in het inkomen na afloop van de tijdelijke werkzaamheden, de predikant heeft dan namelijk geen recht op wachtgeld. De bezwaarde gemeente vroeg of het wel redelijk is dat een gemeente de tijdelijke-dienst-opslag moet betalen als de eigen predikant boven de AOW-leeftijd is of als de predikant de tijdelijke werkzaamheden op eigen initiatief vroegtijdig beëindigt en dus vrijwillig werkloos is. De beheercommissie besloot om niet op het bezwaar in te gaan en vast te houden aan het algemene principe dat de prijs van een predikant voor een gemeente altijd even hoog moet zijn, ongeacht de rechten van de eigen predikant (veel of weinig periodieken, wel of geen tijdelijk-dienst-toeslag, wel of geen pensioenopbouw). Een toets op de mate waarin de predikant na afloop van de tijdelijke werkzaamheden wel of niet vrijwillig werkloos is acht de commissie onuitvoerbaar. De huidige omslagregeling kenmerkt zich door haar eenvoud. De beheercommissie wil dat graag zo houden.

### **Ondersteuning door de Dienstenorganisatie**

De Beheercommissie is in 2024 ondersteund door de Dienstenorganisatie in haar diverse geledingen:

- het team predikantstraktementen voor het beleid, de administratie van de traktementen en de wachtgelden en de uitvoering van het verzuimprotocol;
- het team Finance & Control voor de boekhouding, het debiteurenbeheer en het werk voor de jaarrekening;
- het team Vitale Roeping voor de re-integratie-begeleiding van predikanten met een wachtgeld;
- het team Gemeentecontacten voor de voorlichting;
- het team Juridische Zaken voor kerkordelijke zaken;
- het team HR-traktementen voor afstemming van het arbeidsvoorwaardenbeleid voor kerkelijke medewerkers enerzijds en predikanten anderzijds;
- het team Ambtelijke Ondersteuning voor de registratie van predikanten.

De afspraken over de inhoud van de dienstverlening en de prijs daarvoor zijn vastgelegd in een Service Level Agreement. Jaarlijks wordt de dienstverlening geëvalueerd in een gesprek tussen de directie van de Dienstenorganisatie en de Beheercommissie. In 2024 is onder meer gesproken over de continuïteit van de dienstverlening door het Team Finance & Control (vanwege het grote aantal vacatures en interimers), over de afstemming van de werkzaamheden tussen het team Vitale Roeping en het Team Traktementen en de opvolging van de beleidsadviseur traktementen na zijn pensioen in 2026.

## Samenstelling commissies en bureau

### Samenstelling Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen

Volgens artikel 3 van de generale regeling rechtspositie predikanten bestaat de Beheercommissie uit vijf leden. Ultimo 2024 was de samenstelling van de commissie (in volgorde van zittingsduur) als volgt:

| <i>naam en woonplaats</i>                | <i>(her)benoemd</i> | <i>herbenoembaar</i> | <i>aftredend</i> |
|------------------------------------------|---------------------|----------------------|------------------|
| mr. drs. T.G.H. Spruyt te Gouda          | 23-03-2022          |                      | 23-03-2026       |
| drs. C. de Heer te Eindhoven, voorzitter | 01-12-2024          |                      | 01-12-2028       |
| mr. A. Bel te Veldhoven                  | 30-09-2022          | 30-09-2026           |                  |
| J. ter Keurs MScBA te Rijssen            | 01-07-2023          | 01-07-2027           |                  |
| W. Getkate RA te Enter                   | 01-07-2023          | 01-07-2027           |                  |

De leden van de commissie ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden anders dan een vergoeding voor vervoerskosten.

Aan de leden van de commissie zijn geen leningen, voorschotten en of garanties verstrekt.

### Dienstenorganisatie

De beleidsmatige, secretariële en administratieve ondersteuning van de Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen geschiedt door de Dienstenorganisatie. Eind 2024 ondersteunden de volgende personen de commissie.

| <i>naam</i>   | <i>functie</i>               | <i>afdeling</i>   | <i>fte</i> |
|---------------|------------------------------|-------------------|------------|
| J. Voet       | teamleider HR-traktementen   | HR-traktementen   | 0,10       |
| J. Runherd    | beleidsadviseur traktementen | HR-traktementen   | 0,89       |
| F.C.M. Scalzo | medewerker traktementen      | HR-traktementen   | 1,00       |
| S.D. Stam     | medewerker traktementen      | HR-traktementen   | 0,78       |
| E. van As     | re-integratieadviseur        | Vitale Roeping    | 0,39       |
| N.N.          | assistent-controller         | Finance & Control | 0,10       |
| N.N.          | medewerker accounting        | Finance & Control | 0,30       |
| N.N.          | medewerker contactcentrum    | Gemeentecontacten | 0,08       |

## Toekomst

### Begroting 2025

In 2024 heeft de Beheercommissie aan de kleine synode de Jaarrekening 2023 en de Begroting 2025 voorgelegd. Die werden door de kleine synode in haar vergaderingen op respectievelijk 28 juni en 27 september 2024 goedgekeurd.

| Baten                            | Begroting      | Rekening       | Begroting      | Rekening       |
|----------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| (x € 1.000)                      | 2025           | 2024           | 2024           | 2023           |
| Basisbijdragen                   | 504            | 471            | 480            | 447            |
| Bezettingsbijdragen              | 112.899        | 110.024        | 110.434        | 109.766        |
| Tijdelijke-dienst-opslagen       | 603            | 534            | 523            | 358            |
| Bijdragen wachtgeld              | 0              | 0              | 0              | 66             |
| <b>Bijdragen van gemeenten</b>   | <b>114.006</b> | <b>111.030</b> | <b>111.437</b> | <b>110.637</b> |
| Woonbijdragen predikanten        | 1.180          | 2.712          | 2.674          | 3.470          |
| <b>Bijdragen van predikanten</b> | <b>1.180</b>   | <b>2.712</b>   | <b>2.674</b>   | <b>3.470</b>   |
| <b>Totaal baten</b>              | <b>115.186</b> | <b>113.742</b> | <b>114.111</b> | <b>114.107</b> |

| <b>Lasten</b><br>(x € 1.000)           | <b>Begroting</b><br><b>2025</b> | <b>Rekening</b><br><b>2024</b> | <b>Begroting</b><br><b>2024</b> | <b>Rekening</b><br><b>2023</b> |
|----------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|
| Basistraktement                        | 48.662                          | 49.241                         | 48.480                          | 47.541                         |
| Periodieke verhogingen                 | 27.756                          | 28.137                         | 27.977                          | 27.483                         |
| Tijdelijke-dienst-toeslag              | 444                             | 424                            | 383                             | 253                            |
| Vakantietoeslag                        | 6.149                           | 6.224                          | 6.147                           | 6.022                          |
| Eindejaarsuitkering                    | 6.380                           | 6.458                          | 6.378                           | 6.248                          |
| Eenmalige uitkering                    | 361                             | 2.192                          | 0                               | 516                            |
| <b>Primaire arbeidsvoorwaarden</b>     | <b>89.752</b>                   | <b>92.676</b>                  | <b>89.365</b>                   | <b>88.064</b>                  |
| Tegemoetkoming premie ZKV              | 5.396                           | 5.387                          | 5.251                           | 5.292                          |
| Vergoeding bureaunkosten               | 1.342                           | 1.386                          | 1.426                           | 1.435                          |
| Vergoeding vaklit./permanente educatie | 1.047                           | 1.128                          | 1.083                           | 1.150                          |
| Permanente educatie                    | 566                             | 407                            | 586                             | 448                            |
| Verhuiskosten bij emeritaat/overlijden | 286                             | 294                            | 277                             | 305                            |
| Jubileumgratificatie                   | 181                             | 239                            | 179                             | 1.155                          |
| Aanvulling AOP eerste jaar             | 2                               | 0                              | 2                               | 0                              |
| Overlijdensuitkering                   | 21                              | 78                             | 29                              | 0                              |
| Suppleties predikanten                 | 244                             | 348                            | 330                             | 432                            |
| <b>Secundaire arbeidsvoorwaarden</b>   | <b>9.085</b>                    | <b>9.267</b>                   | <b>9.163</b>                    | <b>10.218</b>                  |
| Wachtgeld PKN                          | 778                             | 383                            | 775                             | 581                            |
| Pensioenpremies PFZW                   | 9.041                           | 8.931                          | 9.439                           | 8.930                          |
| Pensioenpremies ASR                    | 2.387                           | 1.706                          | 1.791                           | 1.753                          |
| <b>Sociale voorzieningen</b>           | <b>12.206</b>                   | <b>11.020</b>                  | <b>12.005</b>                   | <b>11.264</b>                  |
| Uitkering gemiddelde woonbijdragen     | 1.180                           | 2.636                          | 2.674                           | 3.446                          |
| Verleende proponentenkortingen         | 475                             | 383                            | 350                             | 220                            |
| Vergoedingen ex artikel 24-8 GRRP      | 0                               | 0                              | 0                               | 0                              |
| Restitutie bijdragen vorig jaar        | 0                               | 0                              | 0                               | 0                              |
| <b>Uitkeringen aan gemeenten</b>       | <b>1.655</b>                    | <b>3.018</b>                   | <b>3.024</b>                    | <b>3.666</b>                   |
| Kosten bureau traktementen             | 504                             | 462                            | 480                             | 504                            |
| Arbodienst                             | 156                             | 152                            | 124                             | 156                            |
| Afboeking dubieuze debiteuren          | 0                               | 0                              | 0                               | 3                              |
| Uitvoeringskosten AO-uitkeringen PFZW  | 0                               | 0                              | 0                               | 0                              |
| <b>Kosten beheer en administratie</b>  | <b>660</b>                      | <b>614</b>                     | <b>604</b>                      | <b>663</b>                     |
| <b>Totaal lasten</b>                   | <b>113.358</b>                  | <b>116.596</b>                 | <b>114.161</b>                  | <b>113.875</b>                 |
| Saldo uit gewone bedrijfsvoering       | 1.828                           | -2.854                         | -50                             | 232                            |
| Saldo rentebaten en -lasten            | 60                              | 108                            | 50                              | 41                             |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>       | <b>1.888</b>                    | <b>-2.746</b>                  | <b>0</b>                        | <b>273</b>                     |

| <b>Resultaatverdeling</b>    | <b>Begroting</b> | <b>Rekening</b> | <b>Begroting</b> | <b>Rekening</b> |
|------------------------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|
| (x € 1000)                   | <b>2025</b>      | <b>2024</b>     | <b>2024</b>      | <b>2023</b>     |
| Algemene reserve             | 1.888            | -2.623          | 0                | 149             |
| Reserve restitutie bijdragen | 0                | -123            | 0                | 124             |
|                              | <b>1.888</b>     | <b>-2.746</b>   | <b>0</b>         | <b>273</b>      |

Voor 2025 is een overschot begroot van bijna € 1,9 miljoen om daarmee de algemene reserve te kunnen aanvullen. Dat is nodig omdat deze reserve door het te verwachten tekort over het jaar 2024 onder het minimale niveau zou uitkomen dat de commissie voor de buffer heeft gesteld.

### **Belangrijke ontwikkelingen in 2025**

In het jaar 2025 bepalen naast het beheer van de centrale kas predikantstraktementen de volgende zaken de agenda van de commissie.

In de eerste plaats verwacht de Beheercommissie betrokken te zullen worden bij de implementatie van de nieuwe ambtsvisie, nadat de generale synode in juni 2024 het rapport *Ruimte voor Woord en Geest* aanvaarde. De beheercommissie wacht een opdracht van de Begeleidingscommissie Implementatie Ambtsvisie af, maar maakte al wel vast een inventarisatie van de te verwachten taken. Deze taken omvatten:

- advies aan de kleine synode over:
  - opdracht en samenstelling van de commissie,
  - de invoering van de mogelijkheid van tent-making-ministry (werken zonder traktement en sociale voorzieningen) ,
  - de uitbreiding van de omslagregeling en
  - het overgangsrecht;
- de vaststelling van een nieuwe omslagregeling met bezettingsbijdragen per profiel;
- de vaststelling van nieuwe uitvoeringsbepalingen bij de wachtgeldregeling;
- het sluiten van nieuwe contracten met:
  - de pensioenverzekeraar,
  - de verzekeraar voor het arbeidsongeschiktheidspensioen en
  - de arbodienst;
- afspraken met het bestuur van de Dienstenorganisatie over de noodzakelijke uitbreiding van het team traktementen, dat naast de predikanten ook de arbeidsvoorwaarden van de pastors en de kerkelijk werkers zal gaan uitvoeren.

De beheercommissie verwacht aan de slag te kunnen gaan, nadat duidelijk is geworden hoe de profielen en de werkplekken onderscheiden zullen gaan worden en wat per profiel de arbeidsvoorwaarden zullen worden.

In de tweede plaats verwacht de Beheercommissie initiatieven tot een betere afstemming van al het werk dat gedaan wordt ter ondersteuning van predikanten. De afstemming betreft:

- de bestuurlijke verantwoordelijkheden van de beheercommissie, het Georganiseerd Overleg Predikanten, het bestuur van de Dienstenorganisatie en andere colleges en commissies
- het werk van de afdelingen van de Dienstenorganisatie, waaronder het HR-traktementen en Vitale Roeping
- de financiering via quotum, betaling voor dienstverlening en de omslagregeling predikantstraktementen.

In de derde plaats heeft de Dienstenorganisatie het besluit genomen om de jaarcijfers van de centrale kas met ingang van het verslagjaar 2025 onder te brengen de enkelvoudige jaarrekening van de Protestantse Kerk in Nederland.

## Risicobeheer

Risicobeheer betekent het in kaart brengen van de risico's voor de organisatie, het maken van een inschatting van de waarschijnlijkheid dat een risico zich in de praktijk zal voordoen en de impact die dat voorval op de organisatie zal hebben. Vanuit deze inschattingen worden maatregelen bepaald gericht op het beheer van de gesignaleerde risico's.

De Beheercommissie heeft in 2022 haar financiële risico's onderzocht door op alle uitgaven- en inkomstenposten de risico's te inventariseren. Dit heeft geleid tot de conclusie dat er een algemene reserve voor het opvangen van risico's moet worden aangehouden van minimaal 4,8% en maximaal 6,6% van de jaarlijkse uitgaven. De notitie van 2022 is in 2025 nog onverminderd actueel.

Als het gaat om de 'belegging' van de financiële middelen, heeft de Beheercommissie gekozen voor de Stichting Kerkelijk Geldbeheer te Gouda (SKG). SKG verricht voor de Beheercommissie feitelijk de spreiding van het risico over meerdere banken. SKG heeft gekozen voor uitsluitend Nederlandse banken met een goede rating. Er zijn door SKG geen risicovolle beleggingen gedaan. Financieringen van SKG aan gemeenten zijn gedekt door hypothecaire zekerheid.

In operationele zin onderkent de Beheercommissie risico's in die zin dat het werk voor de commissie hoofdzakelijk wordt uitgevoerd door een klein team van de Dienstenorganisatie. Binnen dit team is veel kennis van zaken bij enkele personen belegd. Uitval van deze personen betekent een risico. In een jaarlijks overleg met de directie van de Dienstenorganisatie wordt dit risico besproken en bewaakt. Dit geldt ook voor de ondersteuning door het Team Finance & Control, waar langere tijd een aantal vacatures wordt ingevuld door interim-krachten.

### Frauderisico

Fraude is een ernstig probleem dat organisaties van elke omvang kan treffen. Het is essentieel om de risico's te begrijpen en passende maatregelen te nemen om fraude te voorkomen. Frauderisico's kunnen voortkomen uit verschillende bronnen, waaronder:

Interne Bedreigingen: Medewerkers die toegang hebben tot gevoelige informatie of financiële middelen kunnen deze misbruiken voor persoonlijk gewin;

Externe Bedreigingen: Cybercriminelen die proberen toegang te krijgen tot bedrijfsgegevens of financiële systemen;

Procesfouten: Gebrekkige interne controles of inefficiënte processen die fraude mogelijk maken.

De commissie BCKP heeft in haar vergaderingen overlegd over mogelijke frauderisico's. Mitigerende maatregelen op het vlak van frauderisico zijn o.a. genomen door interne beheersingsmaatregelen op procesniveau en procedures.

### Financiële instrumenten

#### *Algemeen*

BCKP heeft te maken met een krediet-, liquiditeits- en kasstroomrisico. Om deze risico's te minimaliseren heeft de organisatie beleid opgesteld om deze risico's te beperken. BCKP zet geen derivaten in om risico's te beheersen. BCKP kent geen valuta-, rente-, aandelenrisico.

#### *Kredietrisico*

BCKP loopt beperkt kredietrisico op de vordering van gemeenten. Voor de kredietrisico's inzake de overige vorderingen wordt verwezen naar de financiële informatie over de vorderingen in de jaarrekening.

#### *Liquiditeitsrisico*

De organisatie loopt geen significante liquiditeitsrisico's.

### *Kasstroomrisico*

De operationele kasstroom in een boekjaar wordt grotendeels bepaald door ontvangsten van de gemeente en de betalingen aan de predikanten. De per jaareinde openstaande vordering en schuld zijn kortlopend. Het kasstroomrisico is derhalve zeer beperkt.

## Financieel resultaat

### Resultaat 2024

Het financiële verslag 2024 eindigt met een nadelig saldo van € 2.746.593.

De verschillen tussen begroting en rekening kunnen als volgt in overzicht gebracht worden.

| - lagere bijdragen dan begroot         | rekening           | begroting          | afwijking         |
|----------------------------------------|--------------------|--------------------|-------------------|
| Bezettingsbijdragen                    | 110.024.288        | 110.434.000        | -409.712          |
| Basisbijdragen                         | 471.430            | 480.000            | -8.570            |
| <b>nadeel</b>                          | <b>110.495.718</b> | <b>110.914.000</b> | <b>-418.282</b>   |
| + hogere bijdragen dan begroot         | rekening           | begroting          | afwijking         |
| Rentebaten                             | 108.237            | 50.000             | 58.237            |
| Woonbijdragen predikanten              | 2.711.659          | 2.674.000          | 37.659            |
| Tijdelijke-dienst-opslagen             | 534.113            | 523.000            | 11.113            |
| <b>voordeel</b>                        | <b>3.354.009</b>   | <b>3.247.000</b>   | <b>107.009</b>    |
| + lagere lasten dan begroot            | rekening           | begroting          | afwijking         |
| Pensioenpremies PFZW                   | 8.931.412          | 9.439.000          | 507.588           |
| Wachtgeldten PKN                       | 383.389            | 775.000            | 391.611           |
| Centrale kosten permanente educatie    | 406.616            | 586.000            | 179.384           |
| Pensioenpremies Aegon                  | 1.705.508          | 1.791.000          | 85.492            |
| Bureaunkosten predikant                | 1.386.053          | 1.426.000          | 39.947            |
| Uitkering gemiddelde woonbijdrage      | 2.635.550          | 2.674.000          | 38.450            |
| Kosten bureau traktementen             | 462.412            | 480.000            | 17.588            |
| Aanvulling AOP eerste jaar             | 0                  | 2.000              | 2.000             |
| <b>voordeel</b>                        | <b>15.910.940</b>  | <b>17.173.000</b>  | <b>1.262.060</b>  |
| - hogere lasten dan begroot            | rekening           | begroting          | afwijking         |
| Eenmalige uitkering*                   | 2.192.317          | 0                  | -2.192.317        |
| Basistraktement                        | 49.240.971         | 48.480.000         | -760.971          |
| Periodieke verhogingen                 | 28.137.371         | 27.977.000         | -160.371          |
| Tegemoetkoming premie ZVW              | 5.387.284          | 5.251.000          | -136.284          |
| Eindejaarsuitkering                    | 6.457.565          | 6.378.000          | -79.565           |
| Vakantietoelage                        | 6.224.158          | 6.147.000          | -77.158           |
| Jubileumgratificatie                   | 238.503            | 179.000            | -59.503           |
| Overlijdensuitkering                   | 78.460             | 29.000             | -49.460           |
| Vakliteratuur en permanente educatie   | 1.128.485          | 1.083.000          | -45.485           |
| Tijdelijke-dienst-toeslag              | 423.656            | 383.000            | -40.656           |
| Proponentenkorting                     | 382.800            | 350.000            | -32.800           |
| Kosten arbodienst                      | 152.063            | 124.000            | -28.063           |
| Suppleties predikanten                 | 347.711            | 330.000            | -17.711           |
| Verhuiskosten bij emeritaat/overlijden | 294.036            | 277.000            | -17.036           |
| <b>nadeel</b>                          | <b>100.685.380</b> | <b>96.988.000</b>  | <b>-3.697.380</b> |
| <b>totaal</b>                          | <b>rekening</b>    | <b>begroting</b>   | <b>afwijking</b>  |
| saldo baten                            | 113.849.727        | 114.161.000        | -311.273          |
| saldo lasten                           | 116.596.320        | 114.161.000        | -2.435.320        |
| <b>totaal saldo</b>                    | <b>-2.746.593</b>  | <b>0</b>           | <b>-2.746.593</b> |

\*Conform CAO éénmalige uitkering in mei 2024 € 1.200 en in november 2024 € 800 per fte

## Beleid reserves en normering

De Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen voert als beleid om een algemene reserve aan te houden van minimaal 4,8% en maximaal 6,6% van de begrote uitgaven in het komende boekjaar. Deze reserve dient om tegenvallers te kunnen opvangen die mogelijk ontstaan doordat:

- de kosten van de primaire arbeidsvoorwaarden als gevolg van onderhandelingen in het Georganiseerd Overleg Predikanten hoger uitvallen dan door de Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen begroot;
- de kosten van secundaire arbeidsvoorwaarden, de wachtgelden en de overgangsmaatregelen hoger uitvallen dan de Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen op grond van aannames uit het verleden begrootte. Met name met betrekking tot de wachtgelden zijn grote uitschieters denkbaar.

De reserve dient mede voor de voorfinanciering van de maandelijkse betaling van de traktementen, omdat de traktementen worden uitbetaald, voordat de gemeenten hun bijdragen betalen.

Op grond van de begroting 2025 wordt de norm per ultimo 2024 als volgt berekend.

| Normering algemene reserve<br>(x € 1,00)                    | Balans      | Balans      |
|-------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
|                                                             | 31-12-2024  | 31-12-2023  |
| Begrote uitgaven komend jaar volgens vastgestelde begroting | 115.186.000 | 114.111.000 |
| <b>Minimum</b>                                              |             |             |
| - percentage                                                | 4,80%       | 4,80%       |
| - bedrag *                                                  | 5.528.928   | 5.477.328   |
| <b>Maximum</b>                                              |             |             |
| - percentage                                                | 6,60%       | 6,60%       |
| - bedrag                                                    | 7.602.276   | 7.531.326   |

*\*De algemene reserve bedraagt ultimo 2024 € 4.908k; dit saldo ligt onder de minimum norm vanwege de CAO stijging van de traktementen in het jaar 2024; in 2025 is begroot dat de algemene reserve weer tenminste op het minimum niveau komt.*

# JAARREKENING 2024

## Jaarrekening 2024 centrale kas predikantstraktementen

### Balans per 31 december 2024

| Activa<br>(x € 1,00)             | Ref. | Balans<br>31-12-2024 | Balans<br>31-12-2023 *) |
|----------------------------------|------|----------------------|-------------------------|
| Financiële vaste activa          | 1    | 2.000.000            | 3.000.000               |
| <b>Vaste activa</b>              |      | <b>2.000.000</b>     | <b>3.000.000</b>        |
| Vorderingen gemeenten en classes | 2    | 3.072.163            | 3.579.382               |
| Overige vorderingen              | 3    | 1.060.607            | 1.121.691               |
| Liquide middelen                 | 4    | 6.204.364            | 9.611.436               |
| <b>Vlottende activa</b>          |      | <b>10.337.135</b>    | <b>14.312.509</b>       |
| <b>Totaal activa</b>             |      | <b>12.337.135</b>    | <b>17.312.509</b>       |

| Passiva<br>(x € 1,00)             | Ref. | Balans<br>31-12-2024 | Balans<br>31-12-2023 |
|-----------------------------------|------|----------------------|----------------------|
| Algemene reserve                  | 5    | 4.908.660            | 7.531.326            |
| Reserve restitutie bijdragen      | 6    | 0                    | 123.927              |
| <b>Eigen vermogen</b>             |      | <b>4.908.660</b>     | <b>7.655.253</b>     |
| Voorziening wachtgelden PKN       | 7    | 1.406.926            | 1.885.012            |
| Voorziening jubileumgratificaties | 8    | 974.049              | 952.664              |
| <b>Voorzieningen</b>              |      | <b>2.380.975</b>     | <b>2.837.676</b>     |
| <b>Kortlopende schulden</b>       | 9    | <b>5.047.500</b>     | <b>6.819.580</b>     |
| <b>Totaal passiva</b>             |      | <b>12.337.135</b>    | <b>17.312.509</b>    |

\*) Voor vergelijkingsdoeleinden aangepast

## Staat van baten en lasten over 2024

| Baten<br>(x € 1,00)              | ref. | Rekening<br>2024   | Begroting<br>2024  | Rekening<br>2023   |
|----------------------------------|------|--------------------|--------------------|--------------------|
| Basisbijdragen                   | 10   | 471.430            | 480.000            | 446.557            |
| Bezettingsbijdragen              | 11   | 110.024.288        | 110.434.000        | 109.766.109        |
| Tijdelijke-dienst-opslagen       | 12   | 534.113            | 523.000            | 358.238            |
| Bijdragen voor wachtgelden       | 13   | 0                  | 0                  | 66.461             |
| <b>Bijdragen van gemeenten</b>   |      | <b>111.029.831</b> | <b>111.437.000</b> | <b>110.637.365</b> |
| Woonbijdragen predikanten        | 14   | 2.711.659          | 2.674.000          | 3.469.959          |
| <b>Bijdragen van predikanten</b> |      | <b>2.711.659</b>   | <b>2.674.000</b>   | <b>3.469.959</b>   |
| <b>Totaal baten</b>              |      | <b>113.741.490</b> | <b>114.111.000</b> | <b>114.107.324</b> |

| Lasten<br>(x € 1,00)                   | ref. | Rekening<br>2024   | Begroting<br>2024  | Rekening<br>2023   |
|----------------------------------------|------|--------------------|--------------------|--------------------|
| Basistraktement                        | 15   | 49.240.971         | 48.480.000         | 47.540.892         |
| Periodieke verhogingen                 | 15   | 28.137.371         | 27.977.000         | 27.483.228         |
| Tijdelijke-dienst-toeslag              | 17   | 423.656            | 383.000            | 253.471            |
| Vakantietoeslag                        | 18   | 6.224.158          | 6.147.000          | 6.022.207          |
| Eindejaarsuitkering                    | 19   | 6.457.565          | 6.378.000          | 6.248.042          |
| Eenmalige uitkering                    | 20   | 2.192.317          | 0                  | 516.433            |
| <b>Primaire arbeidsvoorwaarden</b>     |      | <b>92.676.038</b>  | <b>89.365.000</b>  | <b>88.064.273</b>  |
| Tegemoetkoming premie ZVW              | 21   | 5.387.284          | 5.251.000          | 5.292.465          |
| Bureaunkosten predikant                | 22   | 1.386.053          | 1.426.000          | 1.435.132          |
| Vakliteratuur en permanente educatie   | 23   | 1.128.485          | 1.083.000          | 1.149.879          |
| Centrale kosten permanente educatie    | 24   | 406.616            | 586.000            | 448.264            |
| Verhuiskosten bij emeritaat/overlijden | 25   | 294.036            | 277.000            | 305.100            |
| Jubileumgratificatie                   | 26   | 238.503            | 179.000            | 1.155.027          |
| Aanvulling AOP eerste jaar             | 27   | 0                  | 2.000              | 0                  |
| Overlijdensuitkering                   | 28   | 78.460             | 29.000             | 0                  |
| Suppleties predikanten                 | 29   | 347.711            | 330.000            | 432.485            |
| <b>Secundaire arbeidsvoorwaarden</b>   |      | <b>9.267.148</b>   | <b>9.163.000</b>   | <b>10.218.352</b>  |
| Wachtgelden PKN                        | 30   | 383.389            | 775.000            | 581.337            |
| Pensioenpremies PFZW                   | 31   | 8.931.412          | 9.439.000          | 8.929.835          |
| Pensioenpremies ASR                    | 32   | 1.705.508          | 1.791.000          | 1.752.812          |
| <b>Sociale voorzieningen</b>           |      | <b>11.020.309</b>  | <b>12.005.000</b>  | <b>11.263.984</b>  |
| Uitkering gemiddelde woonbijdrage      | 33   | 2.635.550          | 2.674.000          | 3.446.021          |
| Proponentenkorting                     | 34   | 382.800            | 350.000            | 219.796            |
| Vergoedingen ex artikel 24-8 GRRP      | 35   | 0                  | 0                  | 0                  |
| Restitutie bijdragen vorig jaar        | 36   | 0                  | 0                  | 0                  |
| <b>Uitkeringen aan gemeenten</b>       |      | <b>3.018.350</b>   | <b>3.024.000</b>   | <b>3.665.817</b>   |
| Kosten bureau traktementen             | 37   | 462.412            | 480.000            | 504.195            |
| Kosten arbodienst                      | 38   | 152.063            | 124.000            | 155.932            |
| Uitvoeringskosten AO-uitk. PFZW        | 39   | 0                  | 0                  | 0                  |
| Afboeking dubieuze debiteuren          | 40   | 0                  | 0                  | 2.542              |
| <b>Overige lasten</b>                  |      | <b>614.475</b>     | <b>604.000</b>     | <b>662.669</b>     |
| <b>Totaal lasten</b>                   |      | <b>116.596.320</b> | <b>114.161.000</b> | <b>113.875.095</b> |
| Saldo uit gewone bedrijfsvoering       |      | -2.854.830         | -50.000            | 232.229            |
| Rentebaten                             | 41   | 108.237            | 50.000             | 40.604             |
| <b>Saldo van baten en lasten</b>       |      | <b>-2.746.593</b>  | <b>0</b>           | <b>272.833</b>     |

## Resultaatverdeling

| Bestemming saldo lasten en baten<br>(x € 1,00) | Rekening<br>2024  | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|------------------------------------------------|-------------------|-------------------|------------------|
| <b>Saldo van baten en lasten</b>               | <b>-2.746.593</b> | <b>0</b>          | <b>272.833</b>   |
| Algemene reserve                               | -2.622.666        | 0                 | 148.906          |
| Reserve restitutie bijdragen                   | -123.927          | 0                 | 123.927          |

## Kasstroomoverzicht

| Kasstroomoverzicht (indirecte methode)<br>(x € 1,00) | Ref.  | 2024              | 2023 *)           |
|------------------------------------------------------|-------|-------------------|-------------------|
| <b>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening</b>          |       | <b>-2.854.830</b> | <b>232.229</b>    |
| <i>Aanpassingen voor</i>                             |       |                   |                   |
| Mutatie voorzieningen                                | 7-8   | -456.701          | 552.828           |
| Mutatie in werkkapitaal                              | 2/3/9 | -1.203.778        | -2.051.692        |
| <b>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</b>               |       | <b>-4.515.309</b> | <b>-1.266.635</b> |
| Ontvangen interest                                   |       | 108.237           | 40.604            |
| <b>Kasstroom uit operationele activiteiten</b>       |       | <b>-4.407.072</b> | <b>-1.226.031</b> |
| Investing in deposito's                              | 1     | 1.000.000         | -3.000.000        |
| <b>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>        |       | <b>1.000.000</b>  | <b>-3.000.000</b> |
| <b>Mutatie geldmiddelen</b>                          |       | <b>-3.407.072</b> | <b>-4.226.031</b> |

| Verloop liquide middelen<br>(x € 1,00) | 2024             | 2023 *)           |
|----------------------------------------|------------------|-------------------|
| <b>Stand per 1 januari</b>             | <b>9.611.436</b> | <b>13.837.467</b> |
| Mutatie boekjaar                       | -3.407.072       | -4.226.031        |
| <b>Stand per 31 december</b>           | <b>6.204.364</b> | <b>9.611.436</b>  |

\*) Voor vergelijkingsdoeleinden aangepast

## **Toelichting behorende tot de jaarrekening 2024**

### **Rechtspersoon**

De Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen is onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland, gevestigd te Utrecht, Joseph Haydnlaan 2a, een kerkgenootschap dat is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 302.58.482.

### **Beschrijving van activiteiten**

De Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen voert de omslagregeling predikantstraktementen uit zoals beschreven in de generale regeling rechtspositie predikanten.

### **Continuïteit**

Dit bestuurlijk en financieel verslag is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

### **Verslaggevingsperiode**

Dit bestuurlijk en financieel verslag heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

### **Toegepaste grondslagen**

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn Organisaties Zonder Winststreven die door de Raad voor de Jaarverslaggeving is gepubliceerd (richtlijn RJ 640).

### **Verbonden partijen**

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de Protestantse Kerk in Nederland en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

### Algemeen

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Een actief of verplichting blijft echter op de balans verwerkt indien transacties niet leiden tot een belangrijke wijziging in de economische realiteit met betrekking tot het betreffende actief of verplichting. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

### Presentatie- en functionele valuta

Deze jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van het kerkgenootschap.

### Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de Beheercommissie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

### Vorderingen, overlopende activa en overige activa

Vorderingen worden *bij* eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Vorderingen worden *na* eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectievere rentemethode, verminderd met het bijzondere waardevermindervingsverlies..

### Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

### Eigen vermogen

Het vermogen van de kerk heeft een bijzonder karakter. De Protestantse Kerk in Nederland is gehouden dit vermogen slechts aan te wenden in overeenstemming met de doelstelling waartoe ze in het leven is geroepen. De presentatie van het eigen vermogen in de balans wordt onderscheiden in:

- de Algemene reserve: dit is een egalisatie- en continuïteitsreserve;
- de Reserve restitutie bijdragen: dit is het deel van het eigen vermogen boven het maximum van de Algemene reserve, dat zal worden aangewend om te restitueren aan de gemeenten van de kerk.

### Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de onderneming noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de onderneming nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Indien de tijdswaarde van geld materieel is en de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt meer dan een jaar is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

De voorziening wachtgelden is getroffen voor de geschatte verplichtingen na het boekjaar met betrekking tot de wachtgelden die lopen per einde dienstjaar. De berekening is gemaakt op het prijspeil van de wachtgelden in het jaar na het boekjaar zonder dat rekening is gehouden met toekomstige indexeringen in het wachtgeld en de premies.

De voorziening jubileumgratificaties is getroffen voor de verplichtingen met betrekking tot de uitkeringen bij een jubileum. Voor predikanten geldt een jubileumregeling, waarbij:

- er een uitkering is na 25 volbrachte dienstjaren en na 40 volbrachte dienstjaren;
- de opbouw plaatsvindt naar rato van de gemiddelde werktijd in de jubileum-periode;
- opgebouwde jaren blijven staan, als de predikant een periode iets anders gaat doen; bij terugkeer in het ambt wordt voortgebouwd op de eerder opgebouwde rechten;
- jaren die zijn doorgebracht als kerkelijk medewerker, meetellen bij de opbouw.

### Schulden op korte termijn

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

## Grondslagen voor bepaling van het resultaat

### Algemeen

Alle baten en lasten worden verantwoord in de staat van baten en lasten. Dit betekent dat geen rechtstreekse mutaties in het vermogen plaatsvinden, behalve bij stelselwijziging en herstel van fundamentele fouten.

### Bijdragen van gemeenten

De bijdragen bestaan uit basisbijdragen, bezettingsbijdragen en bijdragen in de kosten van wachtgelden.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de totale baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de staat van baten en lasten als totale baten opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden / de tot dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening / de tot dat moment gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

### Predikantstraktementen

De beloningen van de predikanten worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door de predikanten of van verrekening met toekomstige betalingen door het kerkgenootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten en sabbatical leave worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan predikanten die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met predikanten.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

### Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën

financiële instrumenten opgenomen: vorderingen, geldmiddelen en kortlopende schulden. De Beheercommissie maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten). Voor de grondslagen wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

### **Rentebaten en -lasten**

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

### **Kasstroomoverzicht**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

## Toelichting op de balans

### Vaste activa

| <b>Financiële vaste activa (1)</b><br>(x € 1,00) | <b>Balans</b><br><b>31-12-2024</b> | <b>Balans</b><br><b>31-12-2023</b> |
|--------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Deposito's                                       | 2.000.000                          | 3.000.000                          |
| <b>Totaal financiële activa</b>                  | <b>2.000.000</b>                   | <b>3.000.000</b>                   |

Per ultimo boekjaar lopen bij de Stichting Kerkelijk Geldbeheer twee deposito's van € 1.000.000 met als startdatum 22 juni 2023 en een looptijd langer dan 1 jaar. De looptijden zijn 3 en 4 jaar.

### Vlottende activa

| <b>Vorderingen gemeenten en intern (2)</b><br>(x € 1,00) | <b>Balans</b><br><b>31-12-2024</b> | <b>Balans</b><br><b>31-12-2023</b> |
|----------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Debiteuren bijdragen centrale kas                        | 2.957.269                          | 3.579.382                          |
| Rekening-courant PKN                                     | 114.894                            | 0                                  |
| <b>Totaal vorderingen gemeenten en intern</b>            | <b>3.072.163</b>                   | <b>3.579.382</b>                   |

Maandelijks wordt voor ruim € 9 miljoen gefactureerd aan de gemeenten aan bijdragen voor de centrale kas onder aftrek van de uitkering gemiddelde woonbijdrage. Aan het eind van het jaar zijn nog niet alle facturen voldaan.

De vorderingen worden volledig inbaar geacht. Als een gemeente niet meer in staat is haar verplichtingen jegens de centrale kas predikantstraktementen te voldoen, kan zij via de Solidariteitskas van de Protestantse Kerk in Nederland om financiële steun vragen teneinde de openstaande vordering alsnog te kunnen voldoen.

| <b>Overige vorderingen (3)</b><br>(x € 1,00) | <b>Balans</b><br><b>31-12-2024</b> | <b>Balans</b><br><b>31-12-2023</b> |
|----------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Deposito's                                   | 1.000.000                          | 1.000.000                          |
| Teveel uitgekeerde traktementsbestanddelen   | 29.209                             | 11.313                             |
| Vooruitbetaalde facturen                     | 0                                  | 0                                  |
| Te ontvangen creditfactuur                   | 31.398                             | 110.378                            |
| <b>Totaal overige vorderingen</b>            | <b>1.060.607</b>                   | <b>1.121.691</b>                   |

Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar.

| <b>Liquide middelen (4)</b><br>(x € 1,00) | <b>Balans</b><br><b>31-12-2024</b> | <b>Balans</b><br><b>31-12-2023</b> |
|-------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Banktegoeden                              | 6.204.364                          | 9.611.436                          |
| <b>Totaal liquide middelen</b>            | <b>6.204.364</b>                   | <b>9.611.436</b>                   |

De Beheercommissie heeft ruim € 6,2 miljoen aan liquide middelen. Hieruit kunnen:

- de wachtgelden op basis van kapitaaldekking gefinancierd worden;
- de verplichtingen in het komende jaar worden betaald, waaronder vooral de uitbetaling van de opgebouwde vakantietoeslag;
- niet-begrote uitgaven betaald worden.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

### Algemene reserve

| <b>Algemene reserve (5)</b><br>(x € 1,00)          | <b>Balans</b><br><b>31-12-2024</b> | <b>Balans</b><br><b>31-12-2023</b> |
|----------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Stand begin boekjaar                               | 7.531.326                          | 7.382.420                          |
| Bij / Af: resultaatbestemming exploitatieresultaat | -2.622.666                         | 148.906                            |
| <b>Stand einde boekjaar</b>                        | <b>4.908.660</b>                   | <b>7.531.326</b>                   |

De norm van de algemene reserve is bepaald op minimaal 4,8% en maximaal 6,6% van de begrote uitgaven van het jaar volgende op het verslagjaar.

In 2024 is een negatief resultaat behaald van € 2.746.593. Deze kan voor € 123.927 worden gedekt uit de Reserve Restitutie Bijdragen. Het resterende bedrag van € 2.622.666 kan worden gedekt uit de Algemene Reserve. Die komt daardoor op een niveau onder de minimale norm.

| <b>Reserve restitutie bijdragen (6)</b><br>(x € 1,00) | <b>Balans</b><br><b>31-12-2024</b> | <b>Balans</b><br><b>31-12-2023</b> |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Stand begin boekjaar                                  | 123.927                            | 0                                  |
| Bij / Af: resultaatbestemming exploitatieresultaat    | -123.927                           | 123.927                            |
| <b>Stand einde boekjaar</b>                           | <b>0</b>                           | <b>123.927</b>                     |

Zie de toelichting bij punt 5.

### Resultaatbestemming

Het negatieve exploitatiesaldo van € 2.746.593 muteert op de reserves:

- € 123.927 wordt onttrokken aan de Reserve restitutie bijdragen (zie punt 6)
- € 2.622.666 wordt onttrokken aan de Algemene reserve (zie punt 5)

## Voorzieningen

| Voorziening wachtgelden PKN (7)<br>(x € 1,00)             | Balans<br>31-12-2024 | Balans<br>31-12-2023 |
|-----------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|
| <b>Stand begin boekjaar</b>                               | <b>1.885.012</b>     | <b>2.284.848</b>     |
| <b>Betaalde bedragen op lopende uitkeringen ult. 2024</b> |                      |                      |
| GR 5-11-1-a (spanningen)                                  | -723.823             | -639.243             |
| GR 5-11-1-b (ongeschiktheid)                              | -45.242              | -103.683             |
| GR 5-11-1-c (insolvabiliteit)                             | 0                    | -19.230              |
| GR 5-11-1-d (losmaking na 12 jaar)                        | -41.927              | -27.070              |
| GR 5-11-1-e (AO met verdien capaciteit/2 jaar ziek)       | -22.489              | -14.810              |
| GR 5-11-1-f (herstel na AO)                               | 0                    | -158                 |
| GR 5-11-1-vn (afloop tijdelijke dienst)                   | -1.921               | -6.516               |
| GR 5-11-3 (tuchtmaatregel)                                | 0                    | 0                    |
| <b>Indexatie/vrijval op lopende uitkeringen ult. 2024</b> |                      |                      |
| GR 5-11-1-a (spanningen)                                  | -144.732             | -398.854             |
| GR 5-11-1-b (ongeschikt)                                  | -41.960              | -76.800              |
| GR 5-11-1-c (insolvabiliteit)                             | -52.648              | -64.158              |
| GR 5-11-1-d (losmaking na 12 jaar)                        | -19.409              | -33.008              |
| GR 5-11-1-e (AO met verdien capaciteit/2 jaar ziek)       | 8.151                | 172                  |
| GR 5-11-1-f (herstel na AO)                               | 0                    | -11.517              |
| GR 5-11-1-vn (afloop tijdelijke dienst)                   | -5.076               | -19.257              |
| <b>Nieuwe uitkeringen in 2024</b>                         |                      |                      |
| GR 5-11-1-a (spanningen)                                  | 615.586              | 557.435              |
| GR 5-11-1-d (losmaking na 12 jaar)                        | 0                    | 143.572              |
| GR 5-11-1-e (AO met verdien capaciteit/2 jaar ziek)       | 59.446               | 0                    |
| GR 5-11-1-vn (afloop tijdelijke dienst)                   | 0                    | 0                    |
| <b>Bijstellingen</b>                                      |                      |                      |
| Verwachte toekomstige verrekening neveninkomsten          | -163.468             | 272.884              |
| Verwachte uitval door voortijdige beëindiging             | 65.366               | 38.505               |
| <b>Bijdragen gemeenten na 2024</b>                        |                      |                      |
| GR 5-11-1d (losmaking na 12 jaar)                         | 35.142               | 1.900                |
| GR 5-11-1-vn (afloop tijdelijke dienst)                   | 915                  |                      |
| <b>Stand einde boekjaar</b>                               | <b>1.406.926</b>     | <b>1.885.012</b>     |

Per 31 december 2024 hebben 22 predikanten recht op 23 wachtgelduitkeringen (1 predikant heeft 2 uitkeringen). Dit aantal is als volgt te specificeren.

| GR 5<br>artikel | omschrijving                                | begin<br>2024 | bij      | af        | eind<br>2024 |
|-----------------|---------------------------------------------|---------------|----------|-----------|--------------|
| 11-1-a          | Ontheffing wegens spanningen                | 20            | 3        | -5        | 18           |
| 11-1-b          | Ontheffing wegens ongeschiktheid            | 2             |          |           | 2            |
| 11-1-c          | Werkijdvermindering insolabiliteit gemeente | 0             |          |           | 0            |
| 11-1-d          | Vrijwillige losmaking na 12 jaar            | 2             |          | -1        | 1            |
| 11-1-e          | Afkeuring met verdien capaciteit            | 1             | 1        |           | 2            |
| 11-1-e          | Losmaking na 2 jaar ziekte                  | 0             |          |           | 0            |
| 11-1-f          | Herstel uit arbeidsongeschiktheid           | 0             |          |           | 0            |
| 11-1-voetnoot   | Afloop tijdelijke dienst                    | 1             |          | -1        | 0            |
| 11-3            | Toepassing tuchtmaatregel                   | 0             |          |           | 0            |
|                 | <b>Totaal</b>                               | <b>26</b>     | <b>4</b> | <b>-7</b> | <b>23</b>    |

Voor de toekomstige verplichtingen is een voorziening opgenomen op basis van de volgende uitgangspunten:

- de wachtgelden worden voor de maximale duur uitgekeerd, zonder rekening te houden met sterftekans;
- de verplichting wordt berekend op basis van het prijspeil 2025;
- de totale verplichting wordt met 35% verminderd vanwege de verwachte verrekening van inkomsten uit arbeid of bedrijf. Het percentage van 35% is het gemiddelde van de laatste drie jaren.
- de totale verplichting is met € 97.907 verminderd vanwege de kostenbesparing die naar verwachting zal worden bereikt door voortijdige beëindiging van wachtgelduitkeringen. Dit bedrag is het gemiddelde van de laatste drie jaren.

De voorziening is op basis van bovenstaande uitgangspunten als volgt te specificeren.

| Jaar               |                             | GR 5<br>11-1-a<br>spanningen | GR 5<br>11-1-b<br>on-<br>geschikt | GR 5<br>11-1-d<br>12 jaar | GR 5<br>11-1-e<br>AO VC | Totaal           |
|--------------------|-----------------------------|------------------------------|-----------------------------------|---------------------------|-------------------------|------------------|
| <b>&lt; 1 jaar</b> |                             |                              |                                   |                           |                         |                  |
| 2025               | kosten wachtgeld            | 837.863                      | 65.441                            | 40.630                    | 41.028                  | 984.962          |
|                    | <b>saldo &lt; 1 jaar</b>    | <b>837.863</b>               | <b>65.441</b>                     | <b>40.630</b>             | <b>41.028</b>           | <b>984.962</b>   |
| <b>1-5 jaar</b>    |                             |                              |                                   |                           |                         |                  |
| 2026               | kosten wachtgeld            | 582.751                      | 0                                 | 50.496                    | 27.475                  | 660.722          |
| 2027               | kosten wachtgeld            | 343.587                      | 0                                 | 50.496                    | 4.416                   | 398.499          |
| 2028               | kosten wachtgeld            | 214.512                      | 0                                 | 950                       |                         | 215.462          |
| 2029               | kosten wachtgeld            | 55.482                       | 0                                 | 0                         |                         | 55.482           |
|                    | <b>saldo 1-5 jaar</b>       | <b>1.196.332</b>             | <b>0</b>                          | <b>101.943</b>            | <b>31.890</b>           | <b>1.330.165</b> |
|                    | <b>subtotaal</b>            | <b>2.034.195</b>             | <b>65.441</b>                     | <b>142.572</b>            | <b>72.918</b>           | <b>2.315.127</b> |
|                    | af: 35,00% verrekening ink. | -711.968                     | -22.905                           | -49.900                   | -25.521                 | -810.294         |
|                    | af: 4,229% vervroegd einde  | -86.026                      | -2.768                            | -6.029                    | -3.084                  | -97.907          |
|                    | <b>totaal</b>               | <b>1.236.201</b>             | <b>39.768</b>                     | <b>86.643</b>             | <b>44.313</b>           | <b>1.406.926</b> |

| <b>Voorziening jubileumgratificaties PKN (8)</b><br>(x € 1,00) | <b>Balans</b><br><b>31-12-2024</b> | <b>Balans</b><br><b>31-12-2023</b> |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| <b>Stand begin boekjaar</b>                                    | <b>952.664</b>                     | <b>0</b>                           |
| Uitkeringen in de loop van het jaar                            | -217.118                           | 0                                  |
| Aanvulling voorziening t.l.v. exploitatierekening              | 238.503                            | 952.664                            |
| <b>Stand einde boekjaar</b>                                    | <b>974.049</b>                     | <b>952.664</b>                     |

Voor predikanten geldt een jubileumregeling, waarbij:

- er een uitkering is na 25 volbrachte dienstjaren en na 40 volbrachte dienstjaren;
- de opbouw plaatsvindt naar rato van de gemiddelde werktijd in de jubileum-periode;
- opgebouwde jaren blijven staan, als de predikant een periode iets anders gaat doen; bij terugkeer in het ambt wordt voortgebouwd op de eerder opgebouwde rechten;
- jaren die zijn doorgebracht als kerkelijk medewerker, meetellen bij de opbouw.

Voor een exacte berekening van de voorziening zou per predikant de gemiddelde werktijd in de opbouwperiode tot nu toe bekend moeten zijn en zou ook moeten vaststaan welke perioden de predikant er tussenuit is geweest. Verder moet bekend zijn of betrokkene jaren heeft opgebouwd als kerkelijk medewerker. Dat vraagt per predikant een onderzoek naar de levensloop, waarbij uit meerdere databronnen gegevens moeten worden opgehaald en waarbij ook aan de predikant zelf gevraagd moet worden of hij opbouwjaren heeft als kerkelijk medewerker. Verder zou per predikant een blijfkans vastgesteld moeten worden. Een dergelijke exacte vaststelling van de voorziening is naar het oordeel van de Beheercommissie redelijkerwijs niet mogelijk.

Voor het berekenen van de voorziening heeft de Beheercommissie daarom gekozen voor een modelmatige aanpak, waarbij de volgende uitgangspunten zijn gehanteerd.

- Basis voor de berekening van de voorziening is het bestand van actieve predikanten per 31 december 2024.
- De opbouw moet worden berekend vanaf de datum van indiensttreding. Als datum indiensttreding wordt de datum genomen die daarvoor momenteel in de traktementsadministratie staat. Niet in alle gevallen is deze datum correct: soms ligt de ingevoerde datum na de daadwerkelijke datum van indiensttreding. Dit uitgangspunt leidt dus tot een te lage voorziening.
- Er wordt van uitgegaan dat de predikant vanaf de datum van indiensttreding onafgebroken heeft gewerkt. Dat is niet in alle gevallen correct. Dit uitgangspunt leidt dus tot een te hoge voorziening.
- Er wordt van uitgegaan dat de huidige werktijd van de predikant overeenkomt met de gemiddelde werktijd over de opbouwjaren tot nu toe. Per individuele predikant klopt dit niet. Over alle predikanten heen wordt ervan uitgegaan dat dit redelijk de werkelijkheid benadert. Al vele jaren ligt de gemiddelde werktijd van predikanten rond 85% van de volledige werktijd.
- Er wordt van uitgegaan dat de predikant onafgebroken blijft doorwerken tot aan de AOW-leeftijd, dat wil zeggen dat de blijfkans op 100% wordt gesteld. Dit is niet in alle gevallen correct. Dit uitgangspunt leidt dus tot een te hoge voorziening.
- Er wordt van uitgegaan dat de predikant stopt bij het bereiken van de AOW-leeftijd. Dit uitgangspunt leidt tot een te lage voorziening, omdat sommige predikanten doorwerken na de AOW-datum en omdat de AOW-datum in de toekomst waarschijnlijk verder oploopt.
- De opbouwrechten van predikanten die momenteel niet als predikant voor gewone werkzaamheden werkzaam zijn, maar die bij herintreding voortbouwen op de eerdere opbouw, zijn niet meegeteld bij de berekening van de voorziening. Dit uitgangspunt leidt tot een te lage voorziening.
- Bij de berekening van de contante waarde is uitgegaan van een gemiddelde traktementsstijging van 2% per jaar en van een disconteringsrente van 4%.

De Beheercommissie is van oordeel dat de berekening op basis van bovenstaande uitgangspunten op dit moment de best mogelijke schatting is. Zij gaat ervan uit dat de plussen en minnen elkaar min of meer zullen compenseren.

Begin 2024 bedroeg de voorziening € 952.664. In 2024 is voor een bedrag ad € 217.118 aan jubileumgratificaties uitgekeerd, waardoor er nog een saldo resteert van € 735.546. Bij bovenstaande uitgangspunten is een voorziening nodig van € 974.049. Ten laste van de exploitatie moet derhalve € 238.503 gedoteerd worden.

## Kortlopende schulden

De schulden met een betaaltermijn van minder dan één jaar bedragen per ultimo boekjaar als volgt.

| Schulden op korte termijn (9)<br>(x € 1,00)          | Balans           | Balans           |
|------------------------------------------------------|------------------|------------------|
|                                                      | 31-12-2024       | 31-12-2023       |
| Te betalen traktementsbestanddelen en vergoedingen   | 38.334           | 0                |
| Te betalen vakantietoeslag                           | 3.554.109        | 3.355.547        |
| Te betalen pensioenpremie aan PFZW (2023: 2 maanden) | 1.399.076        | 2.790.647        |
| Te betalen facturen                                  | 18.721           | 641.386          |
| Te betalen accountantskosten                         | 37.260           | 32.000           |
| <b>Totaal schulden op korte termijn</b>              | <b>5.047.500</b> | <b>6.819.580</b> |

## Financiële instrumenten

### Algemeen

BCKP heeft te maken met een krediet, liquiditeits- en kasstroomrisico. Om deze risico's te minimaliseren heeft de organisatie beleid opgesteld om deze risico's te beperken. BCKP zet geen derivaten in om risico's te beheersen. BCKP kent geen valuta-, rente-, aandelenrisico.

### Kredietrisico

BCKP loopt beperkt kredietrisico op de vordering van gemeenten. Voor de kredietrisico's inzake de overige vorderingen wordt verwezen naar de financiële informatie over de vorderingen in de jaarrekening.

### Liquiditeitsrisico

De organisatie loopt geen significante liquiditeitsrisico's.

### Kasstroomrisico

De operationele kasstroom in een boekjaar wordt grotendeels bepaald door ontvangsten van de gemeente en de betalingen aan de predikanten. De per jaareinde openstaande vordering en schuld zijn kortlopend. Het kasstroomrisico is derhalve zeer beperkt.

## Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na de balansdatum te melden.

## Toelichting op de baten en lasten

In onderstaande toelichting zijn factoren uitgedrukt in gehele getallen, terwijl het in werkelijkheid getallen zijn met cijfers achter de komma. Vermenigvuldiging van de factoren leidt om die reden in een aantal gevallen niet tot het exacte bedrag van de baten of de lasten.

### Bijdragen van gemeenten

| Basisbijdragen (10)         | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|-----------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal bijdragen (€)        | 471.430          | 480.000           | 446.557          |
| Aantal gemeenten            | 1.347            | 1.371             | 1.370            |
| Tarief per fte per jaar (€) | 350              | 350               | 326              |

Elke gemeente van de kerk betaalt aan de centrale kas voor de predikantstraktementen de basisbijdrage. Deze bijdrage is voor elke gemeente even hoog, hoe klein of groot de gemeente ook is. Of hoeveel predikanten zij ook heeft. Uit het totaal van de bijdragen moeten de kosten gedekt kunnen worden die de Dienstenorganisatie maakt voor het onderhoud en de uitvoering van de traktements- en pensioenregeling. Aan bijdragen is € 471.430 ontvangen, aan kosten heeft de Dienstenorganisatie € 462.412 doorbelast (zie punt 39).

De opbrengsten zijn minder dan begroot, omdat er 24 gemeenten minder waren dan geraamd.

| Bezettingsbijdragen (11)    | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|-----------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal bijdragen (€)        | 110.024.288      | 110.434.000       | 109.766.109      |
| Aantal fte predikanten      | 1.092,93         | 1.097,00          | 1.134,36         |
| Tarief per fte per jaar (€) | 100.669          | 100.669           | 96.765           |

Vanaf het moment dat een predikant intrede doet in een gemeente of structurele hulpdiensten gaat verrichten, is de gemeente aan de centrale kas daarvoor de bezettingsbijdrage verschuldigd. De bijdrage is afhankelijk van het werktijdpercentage van de predikant en duurt tot de predikant van de gemeente wordt losgemaakt of de hulpdiensten zijn afgelopen.

De bezettingsbijdragen zijn ruim € 409.712 lager dan begroot. Oorzaak: er waren in 2024 gemiddeld 4 fte minder predikanten dan begroot.

Het gemiddelde van 1.093 fte predikanten is als volgt te specificeren.

| Specificatie fte's predikanten | 2024     | 2023     | verschil |
|--------------------------------|----------|----------|----------|
| Vaste dienst                   | 1.008,01 | 1.073,54 | -65,53   |
| Tijdelijke dienst              | 22,75    | 14,16    | 8,59     |
| Hulpdiensten                   | 64,13    | 48,62    | 15,51    |
| Korting na 1 jaar ziekte       | -1,95    | -1,96    | 0,01     |
| Totaal                         | 1.092,94 | 1.134,36 | -41,42   |

Het aantal fte vaste aanstellingen is in 2024 met ruim 65 fte afgenomen ten opzichte van 2023.

Het aantal fte tijdelijke aanstellingen (beroep in tijdelijke dienst + structurele hulpdiensten) is met ruim 24 fte toegenomen. Deze toename wordt vooral verklaard doordat uitzendingen van ambulante predikanten (zonder vast contract) door de Mobiliteitspool vanaf 2024 via de centrale kas predikantstraktementen lopen en niet meer via de salarisadministratie van de Dienstenorganisatie.

Uitgesplitst naar aantal personen en leeftijd (onder of boven de AOW-leeftijd) ziet de verdeling er als volgt uit.

| Specificatie fte's predikanten | aantal fte | aantal personen | waarvan boven AOW-leeftijd | gemiddelde werktijd per persoon |
|--------------------------------|------------|-----------------|----------------------------|---------------------------------|
| Vaste dienst                   | 1.008,01   | 1.279           | 17                         | 79%                             |
| Tijdelijke dienst              | 22,75      | 62              | 0                          | 37%                             |
| Hulpdiensten                   | 64,13      | 303             | 117                        | 21%                             |

| Tijdelijke-dienst-opslagen (12)                 | Rekening 2024 | Begroting 2024 | Rekening 2023 |
|-------------------------------------------------|---------------|----------------|---------------|
| Totaal bijdragen (€)                            | 534.113       | 523.000        | 358.238       |
| Aantal fte pred. in tijd. dienst + hulpdiensten | 87            | 85             | 63            |
| Tarief per fte per jaar (€)                     | 6.150         | 6.150          | 5.707         |

Bij een beroep in tijdelijke dienst en bij een opdracht tot structurele hulpdiensten moet een gemeente een opslag op de bezettingsbijdrage betalen. Dit is nodig om de toeslagen te kunnen financieren die predikanten met een tijdelijke aanstelling krijgen bovenop het gewone traktement (zolang ze de AOW-leeftijd niet hebben bereikt). Deze toeslag van 10% is een tegemoetkoming voor het werkloosheidsrisico na afloop van de tijdelijke werkzaamheden. De predikant heeft dan namelijk geen recht op wachtgeld (= werkloosheidsuitkering).

Het aantal tijdelijke aanstellingen was in 2024 2 fte hoger dan verwacht bij het opstellen van de begroting.

| Bijdragen wachtgeld (13) | Rekening 2024 | Begroting 2024 | Rekening 2023 |
|--------------------------|---------------|----------------|---------------|
| Totaal bijdragen (€)     | 0             | 0              | 66.461        |

Wachtgeld worden in de meeste gevallen volledig gefinancierd vanuit de centrale kas predikantstraktementen. Er zijn drie uitzonderingen: bij de afloop van een tijdelijke dienst (oude regeling voor 1 juli 2021), bij een losmaking na een verbintenis van tenminste 12 jaren en bij losmaking van een gemeente in opheffing moet de gemeente, zo mogelijk, bijdragen in de kosten van het wachtgeld. Meestal lopen deze kosten via de Voorziening wachtgeld (zie punt 7).

In 2024 zijn geen nieuwe wachtgeld ontstaat, waarbij de gemeente moest bijdragen in de kosten.

## Bijdragen van predikanten

| Woonbijdragen predikanten (14)        | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|---------------------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal bijdragen (€)                  | 2.711.659        | 2.674.000         | 3.469.959        |
| Aantal fte predikanten in ambtswoning | 292              | 296               | 402              |
| Gemiddelde woonbijdrage (€)           | 9.287            | 9.033             | 8.632            |

Bij predikanten die onder de overgangsregel voor de woonbijdrage vallen, houdt de Beheercommissie de traktement-afhankelijke woonbijdrage in op het traktement (onder de nieuwe regeling betaalt de predikant de woonbijdrage rechtstreeks aan de eigen gemeente). In 2024:

- werd gemiddeld een hoger bedrag van € 254 per predikant per jaar ingehouden dan geraamd, dit als gevolg van de stijging van de traktementen;
- vielen er 4 predikanten minder onder de overgangsregeling dan geraamd.

Per saldo is hierdoor voor € 37.659 meer aan woonbijdragen ingehouden dan begroot.

Tegenover de ingehouden woonbijdragen van de predikanten staat de uitkering van de gemiddelde woonbijdrage aan de gemeenten (zie punt 33). De opbrengst daarvan bedraagt € 2.635.550. Die opbrengst is gerealiseerd op basis van de begroting en werd niet beïnvloed door de sterke stijging van de traktementen in 2024. Het verschil van € 76.109 is een voordeel voor de centrale kas.

## Primaire arbeidsvoorwaarden

| Basistraktement (15)                 | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|--------------------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal lasten (€)                    | 49.240.971       | 48.480.000        | 47.540.892       |
| Gemiddeld aantal fte                 | 1.094            | 1.097             | 1.133            |
| Bedrag basistraktement (€ per maand) | 3.751            | 3.683             | 3.497            |

Elke predikant in vaste of tijdelijke dienst en elke predikant voor structurele hulpdiensten ontvangt het basistraktement. Deze bedroeg per 1 januari 2024 € 3.575,51 per fulltime predikant per maand en per 1 juli 2024 € 3.929,43 (= + 8,5% + € 50).

In 2024:

- was het gemiddelde van de uitbetaalde bedragen € 68 per fte per maand hoger dan begroot;
- werd aan 3 fte minder basistraktement uitbetaald dan begroot.

Per saldo werd € 760.971 meer aan basistraktement besteed dan begroot.

Het aantal fte uitbetaalde basistraktementen bedraagt 1.094, terwijl het aantal fte in rekening gebrachte bezettingsbijdragen 1.093 (zie punt 11) bedraagt. Het verschil kan worden verklaard doordat het programma dat de traktementen uitrekent, anders omgaat met de dagen in de maand dan het programma dat de facturen berekent.

| <b>Periodieke verhogingen (16)</b>   | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|--------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                    | 28.137.371               | 27.977.000                | 27.483.228               |
| Rekenkundig gemiddeld aantal fte     | 1.094                    | 1.097                     | 1.133                    |
| Gemiddeld aantal periodieken         | 16,97                    | 17,09                     | 17,12                    |
| Bedrag van 1 periodiek (€ per maand) | 126,30                   | 124,36                    | 118,07                   |

Naast het basistraktement heeft een predikant recht op periodieke verhogingen. Na elk volbracht dienstjaar wordt op 1 januari van het jaar de volgende trede toegekend. Er zijn 20 treden. Het bedrag van 1 periodieke verhoging bedroeg per 1 januari 2024 € 120,73 per fulltime predikant per maand en per 1 juli 2024 € 130,99 (+ 8,5%).

In 2024:

- was het gemiddelde van de uitbetaalde bedragen € 1,94 per periodiek per fte per maand hoger dan begroot;
- was het gemiddelde aantal periodieke verhogingen 0,12 lager dan begroot
- werden de periodieke verhogingen aan 3 fte predikanten minder uitbetaald dan begroot.

Per saldo werd € 160.371 meer aan periodieke verhogingen besteed.

| <b>Tijdelijke-dienst-toeslag (17)</b>         | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-----------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                             | 423.656                  | 383.000                   | 253.471                  |
| Gemiddeld aantal fte                          | 60                       | 55                        | 38                       |
| Gemiddeld bedrag van de toeslag (€ per maand) | 589,41                   | 580,30                    | 551,81                   |

Predikanten met een beroep in tijdelijke dienst en predikanten met een opdracht voor structurele hulpdiensten ontvangen een toeslag van 10% op het basistraktement en de periodieke verhogingen. Dit geldt zolang ze de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt. De toeslag is een tegemoetkoming voor het werkloosheidsrisico na afloop van de tijdelijke werkzaamheden. De predikant heeft dan namelijk geen recht op wachtgeld (= werkloosheidsuitkering).

In 2024 was:

- was het gemiddelde bedrag van de toeslag als gevolg van de traktementsstijging € 9,11 per fulltime predikant per maand hoger dan begroot;
- het aantal fte 5 hoger dan begroot.

Per saldo is € 40.656 meer uitgegeven dan begroot.

Bij punt 12 is toegelicht dat voor 87 fte de tijdelijke-dienst-opslag in rekening is gebracht bij de gemeenten.

Hierboven staat dat bij 60 fte predikanten de tijdelijke-dienst-toeslag is uitgekeerd.

Het verschil van 27 fte betreft predikanten boven de AOW-leeftijd.

| <b>Vakantietoeslag (18)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-----------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)           | 6.224.158                | 6.147.000                 | 6.022.207                |
| Toeslagpercentage           | 8,0%                     | 8,0%                      | 8,0%                     |

Predikanten hebben recht op 8% vakantietoeslag, berekend over de som van het basistraktement, de periodieke verhogingen en de tijdelijk-dienst-toeslag. De vakantietoeslag wordt maandelijks gereserveerd en uitbetaald in mei.

Er is € 77.158 meer uitgegeven dan begroot, omdat er meer is besteed aan basistraktementen (zie punt 15), periodieke verhogingen (zie punt 16) en tijdelijke-dienst-toeslag (zie punt 17).

| <b>Eindejaarsuitkering (19)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|---------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)               | 6.457.565                | 6.378.000                 | 6.248.042                |
| Toeslagpercentage               | 8,3%                     | 8,3%                      | 8,3%                     |

Predikanten hebben recht op 8,3% eindejaarsuitkering, berekend over de som van het basistraktement, de periodieke verhogingen en de tijdelijk-dienst-toeslag. De eindejaarsuitkering wordt maandelijks gereserveerd en uitbetaald in december.

Er is € 79.565 meer uitgegeven dan begroot, omdat er meer is besteed aan basistraktementen (zie punt 15), periodieke verhogingen (zie punt 16) en tijdelijke-dienst-toeslag (zie punt 17).

| <b>Eenmalige uitkering (20)</b>                  | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|--------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                                | 2.192.317                | 0                         | 516.433                  |
| Bedrag per fulltime uitkering op 1 mei 2024      | 1.200                    | 0                         | 450                      |
| Bedrag per fulltime uitkering op 1 november 2024 | 800                      | 0                         |                          |
| Aantal fte uitkering                             | 1.096                    | 0                         | 1.148                    |

In navolging van de CAO-rijk heeft het Georganiseerd overleg predikanten besloten tot een eenmalige uitkering van

- € 1.200 per fulltime predikant op 1 mei 2024
- € 800 per fulltime predikant op 1 november 2024.

De eenmalige uitkeringen waren niet begroot, waardoor er ten opzichte van de begroting een overbesteding is van € 2.192.317.

## **Secundaire arbeidsvoorwaarden**

| <b>Tegemoetkoming premie ZVW (21)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|---------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                     | 5.387.284                | 5.251.000                 | 5.292.465                |
| Percentage van traktement             | 6,57%                    | 6,81%                     | 6,68%                    |

Naast de premie die zij betalen aan de zorgverzekeraar, betalen predikanten aan de Belastingdienst de zogenaamde inkomensafhankelijke premie voor de zorgverzekeringswet (ZVW). Voor werknemers wordt deze premie door de werkgever betaald. De premie van de predikant bedroeg in 2024 5,32% van het traktement tot een maximum van € 71.628. Van de kerk krijgt de predikant een tegemoetkoming die net zo hoog is als werkgevers voor werknemers moeten afdragen. Dat was in 2024 6,57% van het traktement tot een maximum van € 71.628. Dit is meer dan de af te dragen premie, maar over de tegemoetkoming moet de predikant inkomstenbelasting betalen. Per saldo heeft de predikant een kostenpost, waar voor een werknemer alle kosten volledig gedragen worden door de werkgever.

In 2024 werd € 136.284 meer uitgegeven dan begroot, hoewel het heffingspercentage 0,24%-punt lager was dan begroot. De hogere uitgaven worden verklaard door de stijging van de traktementen en het hoge maximum waarover de tegemoetkoming wordt berekend.

| <b>Bureaunkosten predikanten (22)</b>   | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-----------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                       | 1.386.053                | 1.426.000                 | 1.435.132                |
| Bedrag per fulltime vergoeding per jaar | 1.272                    | 1.300                     | 1.272                    |

|                       |       |       |       |
|-----------------------|-------|-------|-------|
| Aantal fte vergoeding | 1.090 | 1.097 | 1.128 |
|-----------------------|-------|-------|-------|

Voor de kosten die zij maken voor representatie, bureaubenodigheden, computer en communicatie (telefoon en internet) krijgen predikanten een vaste vergoeding, die afhankelijk is van de werktijd. In 2024 bedroeg deze € 106 per maand voor een fulltime predikant.

In 2024 werd € 39.947 minder uitgegeven dan begroot, omdat:

- het uitkeringsbedrag € 28 per jaar lager was dan begroot
- het aantal fte, waarvoor de vergoeding betaald moest worden 7 lager was dan begroot.

Het aantal fte van 1.090 is lager dan het aantal fte van de basistraktementen en de bezettingsbijdragen, omdat de vergoeding in het tweede jaar van ziekte wordt stopgezet.

| <b>Vakliteratuur en permanente educatie (23)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|--------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                                | 1.128.485                | 1.083.000                 | 1.149.879                |
| Bedrag per vergoeding per jaar                   | 822                      | 822                       | 822                      |
| Aantal vergoedingen                              | 1.373                    | 1.318                     | 1.399                    |

Voor de kosten die zij zelf maken voor vakliteratuur en permanente educatie krijgen predikanten een vaste vergoeding. In 2024 bedroeg deze € 68,50 per maand per predikant, ongeacht het werktijdpercentage.

In 2024 werd € 45.485 meer uitgegeven dan begroot, omdat het aantal predikanten aan wie de vergoeding betaald moest worden 55 hoger was dan begroot. De toename van het aantal kleine contracten voor structurele hulpdiensten, waarbij toch de fulltime vergoeding gegeven wordt, verklaart deze toename.

| <b>Centrale kosten permanente educatie (24)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                               | 406.616                  | 586.000                   | 448.264                  |

Naast de kosten die de predikant zelf maakt voor permanente educatie betaalt de kerk ook een deel van de kosten voor de permanente educatie. Hierbij gaat het om de kosten van de:

- primaire nascholing (mentoraat en Hydepark)
- voortgezette nascholing (PThU, Hydepark, supervisie en specialisaties)
- de organisatie van de permanente educatie door de Dienstenorganisatie.

Deze kosten worden volgens een afgesproken sleutel verdeeld over de algemene kas (quotum) en de centrale kas predikantstraktementen. Over 2024 kreeg de Beheercommissie van de Dienstenorganisatie een factuur van € 406.616, terwijl een bedrag van € 586.000 begroot was, een voordeel van € 179.384. De afdeling Vitale Roeping van de Dienstenorganisatie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de permanente educatie.

| <b>Verhuiskosten bij emeritaat/na overlijden (25)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                                     | 294.036                  | 277.000                   | 305.100                  |
| Aantal declaraties                                    | 32                       | 31                        | 32                       |
| Gemiddeld bedrag per declaratie (€)                   | 9.189                    | 8.935                     | 9.534                    |

Als een predikant wegens emeritaat of wegens een onvrijwillige, maar niet verwijtbare losmaking de ambtswoning moet verlaten, dan bestaat er onder bepaalde voorwaarden recht op vergoeding van de verhuisnota en de inrichtingskosten. Daarnaast hebben nabestaanden recht op de vergoeding als zij de ambtswoning moeten verlaten na het overlijden van een dienstdoend predikant.

In 2024 werd gemiddeld € 3.371 per verhuisnota vergoed en € 5.818 als vaste vergoeding voor de inrichtingskosten.

Er is € 17.036 meer uitgegeven dan begroot, omdat het gemiddelde vergoedingsbedrag € 354 hoger was dan begroot en het aantal declaraties 1 hoger.

| <b>Jubileumgratificaties (26)</b>                   | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-----------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                                   | 238.503                  | 179.000                   | 1.155.027                |
| Uitbetaalde gratificatie in het boekjaar            |                          |                           | 202.363                  |
| Toevoeging aan de Voorziening jubileumgratificaties | 238.503                  |                           | 952.664                  |
| Aantal toekenningen                                 | 46                       | 46                        | 47                       |

Als een predikant 25 of 40 jaar lang een rechtspositie heeft gehad als predikant (GR 5) of als kerkelijke medewerker (GR 6), dan bestaat er recht op een jubileumgratificatie. De hoogte van de gratificatie wordt bepaald door de gemiddelde werktijd in de jubileum periode, de hoogte van het traktement op de jubileumdatum en het uitkeringspercentage bij het jubileum (70% van het fulltime maandbedrag aan basistraktement, periodieke verhogingen en vakantietoeslag bij 25 jaar, 100% bij 40 jaar).

Volgens de toelichting op punt 8 is er in 2024 voor € 217.118 aan jubileumgratificaties uitgegeven. Hierbij ging het om 35 gratificaties bij 25 jaar rechtspositie en 11 gratificaties bij 40 jaar rechtspositie. Om de voorziening voor de predikanten per ultimo 2024 weer op peil te brengen was een dotatie nodig van € 238.503.

| <b>Aanvulling AOP eerste jaar (27)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|----------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                      | 0                        | 2.000                     | 0                        |
| Aantal toekenningen                    | 0                        | 1                         | 0                        |
| Gemiddeld bedrag per toekenning (€)    | 0                        | 2.000                     | 0                        |

Als een predikant binnen een jaar na het begin van de ziekte wordt afgekeurd, wordt de 70%-arbeidsongeschiktheidsuitkering van ASR tot het eind van het eerste ziektejaar aangevuld tot 100%. In 2024 zijn er geen afkeuringen binnen het eerste jaar van ziekte geweest. Er was 1 geval begroot.

| <b>Overlijdensuitkeringen (28)</b>  | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                   | 78.460                   | 29.000                    | 0                        |
| Aantal toekenningen                 | 3                        | 2                         | 0                        |
| Gemiddeld bedrag per toekenning (€) | 26.153                   | 14.500                    | 0                        |

Als een predikant overlijdt, hebben de nabestaanden recht op de overlijdensuitkering gelijk aan het traktement in de rest van de maand van overlijden en drie maanden daarna.

In 2024 zijn er 3 uitkeringen verstrekt, waar er 2 waren begroot. Het bedrag per uitkering was ook hoger dan begroot, vooral door de relatief hoge werktijd van de betrokken predikanten.

| <b>Suppleties predikanten (29)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                  | 347.711                  | 330.000                   | 432.485                  |
| Aantal predikanten met suppletie   | 251                      | niet berekend             | 294                      |
| Gemiddeld bedrag per predikant (€) | 1.385                    | niet berekend             | 1.471                    |

Bij de invoering van de nieuwe traktementsregeling op 1 januari 2005 is voor predikanten een overgangsmaatregel getroffen waardoor zij er ten opzichte van hun traktement in de voormalige kerkeigen regeling (Nederlandse Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerken in Nederland en Evangelisch-Lutherse Kerk) netto niet op achteruit zouden gaan. Omdat de top van de hoogste hervormde en gereformeerde schaal hoger was dan de top van de protestantse schaal is aan een groot aantal predikanten op de datum van overgang de zogenaamde primaire suppletie toegekend. In de jaren tot en met 2009 werd aan predikanten die op de termijn van vijf jaren hun inkomensperspectief zagen afnemen, de zogenaamde ingroei-suppletie nog toegekend. De hoogte van de suppleties wordt met de traktementsontwikkeling geïndexeerd. Door pensionering en ontheffing van het ambt neemt het aantal predikanten met een suppletie af. In 2005 hadden 1.170 predikanten een suppletie. In 2024 waren er nog 251 predikanten met een suppletie. De uitgaven lagen in 2024 € 17.711 boven het bedrag van de begroting.

## Sociale voorzieningen

| Wachtgelden PKN (30)                       | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|--------------------------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal lasten (€)                          | 383.389          | 775.000           | 581.337          |
| Kosten nieuwe wachtgelden in boekjaar      | 46.723           | 90.000            | 157.654          |
| Toevoeging aan Voorziening wachtgelden PKN | 321.258          | 660.000           | 408.974          |
| Kosten re-integratiebeleid                 | 15.408           | 25.000            | 14.709           |

De generale regeling rechtspositie predikanten kent een aantal situaties, waarin een predikant onvrijwillig werkloos kan worden en recht kan doen gelden op een wachtgelduitkering:

- losmaking van de gemeente wegens spanningen (GR 5-11-1-a juncto ordinantie 3-20)
- ontheffing van het ambt wegens ongeschiktheid (GR 5-11-1-b juncto ordinantie 3-21)
- vermindering van werktijd of losmaking in het belang van de gemeente (meestal bij insolventie van de gemeente, GR 5-11-1-c juncto ordinantie 3-16-7)
- losmaking van de gemeente met wederzijds goedvinden na een verbintenis van minstens 12 jaren (GR 5-11-1-d juncto ordinantie 3-26-3)
- bij emeritaat wegens arbeidsongeschiktheid met verdien capaciteit in ander werk of na afloop van twee jaar ziekte zonder dat er al een keuringsuitslag is (GR 5-11-1-e juncto Verzuimprotocol)
- bij herstel uit arbeidsongeschiktheid (GR 5-11-1-f juncto Verzuimprotocol)
- bij losmaking van een gemeente in opheffing (GR 5-11-1-g juncto ordinantie 2-9)
- bij schorsing voor onbepaalde tijd of bij ontzetting uit het ambt, waarbij het college voor het opzicht het recht op een wachtgelduitkering heeft uitgesproken (GR 5-11-3 juncto ordinantie 10-9-7)
- afloop van een tijdelijke dienst, die is ingegaan voor 1 juli 2021 (GR 5-11-1-voetnoot).

In 2024 is:

- voor € 46.723 aan kosten gemaakt voor nieuw ingegane wachtgelden, die niet voorzien waren in de Voorziening wachtgelden per ultimo 2023. Het gaat hierbij om:
  - € 57.103 aan wachtgelden bij losmaking wegens spanningen
  - € 11.988 aan een wachtgeld bij arbeidsongeschiktheid met verdien capaciteit in ander werk
  - restitutie van € 22.368 aan te veel uitgekeerd wachtgeld bij ongeschiktheid
- voor € 321.258 toegevoegd aan de Voorziening wachtgelden; onder punt 7 is een nadere specificatie gegeven van de uitgaven voor wachtgelden in 2024 en van de toekomstige verplichtingen.
- voor € 15.408 aan kosten gemaakt voor re-integratie-activiteiten. Het gaat hierbij om:
  - € 12.774 voor re-integratie-activiteiten, zoals cursussen en coaching
  - € 2.238 voor uitgevoerde loopbaan-assessments
  - € 396 voor vervoerskosten.

| Pensioenpremies PFZW (31)        | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|----------------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal lasten (€)                | 8.931.412        | 9.439.000         | 8.929.835        |
| Percentage totale premie         | 25,80%           | 25,80%            | 25,80%           |
| Aandeel gemeenten in de premie   | 13,30%           | 13,25%            | 13,25%           |
| Aandeel predikanten in de premie | 12,50%           | 12,55%            | 12,55%           |
| Franchise                        | 15.816           | 15.020            | 14.714           |

De pensioenvoorziening van de predikanten is sinds 1 juli 2012 ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De uitvoeringsovereenkomst met dit pensioenfonds is aanvankelijk voor 10 jaar gesloten en is per 1 juli 2022 voor 10 jaar verlengd tot 1 juli 2032. Op de predikanten is de standaardregeling voor het ouderdomspensioen en het nabestaandenpensioen van toepassing.

In 2024 werd voor € 507.588 minder aan pensioenpremie uitgegeven dan begroot, hoewel het aandeel van de kerk in de premie hoger was dan begroot (13,30% i.p.v. 13,25%). Dat de kosten toch lager uitvielen wordt verklaard door:

- de hogere franchise dan geraamd
- de werking van de peildatum: in de begroting werd de premie berekend over stijgende traktementen, terwijl in werkelijkheid de premie het gehele jaar wordt berekend op basis van het traktement op 1 januari.

| <b>Pensioenpremies ASR (32)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|---------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)               | 1.705.508                | 1.791.000                 | 1.752.812                |
| Percentage totale premie        | 1,99%                    | 2,09%                     | 2,09%                    |

De verzekering voor het inkomen bij arbeidsongeschiktheid is voor de predikanten ondergebracht bij ASR Nederland. Voor de predikanten is een specifieke polis afgesloten, waarbij WIA-conform gekeurd wordt en de predikant bij verlies van verdien capaciteit als gevolg van arbeidsongeschiktheid 70% uitkering krijgt.

Hoewel de traktementen in 2024 hoger waren dan begroot, was de premie € 85.492 lager dan begroot. Dit wordt erdoor veroorzaakt dat het premiepercentage in werkelijkheid lager was dan begroot (1,99% i.p.v. 2,09%).

### **Uitkeringen aan gemeenten**

| <b>Uitkering gemiddelde woonbijdragen (33)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                              | 2.635.550                | 2.674.000                 | 3.446.021                |
| Gemiddelde van de ingehouden woonbijdragen     | 9.034                    | 9.034                     | 8.576                    |
| Aantal fte predikanten in ambtswoning          | 292                      | 296                       | 402                      |

Bij predikanten die onder de overgangsregel voor de woonbijdrage vallen, houdt de Beheercommissie de woonbijdrage in op het traktement en stort de bij begroting geraamde gemiddelde woonbijdrage door aan de gemeente.

In 2024 werd € 38.450 minder aan gemiddelde woonbijdragen uitgekeerd dan begroot, omdat er 4 fte minder predikanten met een ambtswoning onder de overgangsregeling waren dan begroot. Zie ook de toelichting bij punt 14.

| <b>Proponentenkorting (34)</b>     | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                  | 382.800                  | 350.000                   | 219.796                  |
| Aantal fte proponenten met korting | 62                       | 57                        | 39                       |
| Gemiddeld bedrag per predikant (€) | 6.150                    | 6.150                     | 5.707                    |

Sinds 1 juli 2021 ontvangen gemeenten die een proponent (= beginnend predikant) beroepen gedurende een periode van vier jaren een korting op de bezettingsbijdrage. Waar predikanten door de omslagregeling allemaal even duur zijn, staan proponenten door hun gebrek aan ervaring op achterstand. De proponentenkorting is bedoeld als financiële prikkel om een proponent te beroepen.

In 2024 is € 32.800 meer uitgegeven dan begroot. Dit komt omdat er 5 fte meer proponenten waren dan begroot. In totaal werd voor 62 fte proponenten een korting toegepast.

Omdat de proponentenkorting 4 jaar duurt en de regeling is ingevoerd per 1 juli 2021, groeit het aantal proponenten, voor wie de proponentenkorting genoten wordt, de eerste vier jaar na invoering. In 2022 werd de korting toegepast op 18 proponenten, in 2023 op 39 proponenten, in 2024 op 62.

| <b>Vergoedingen ex artikel 24-8 GRRP (35)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-----------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                             | 0                        | 0                         | 0                        |
| Aantal vergoedingen                           | 0                        | 0                         | 0                        |

Op grond van artikel 24-8 van de generale regeling rechtspositie predikanten kan een gemeente die te maken heeft gehad met de situatie dat een college voor het opzicht tijdens de behandeling van een tuchtzaak de werkzaamheden van de predikant heeft opgeschort, vragen om gedeeltelijke vergoeding van de kosten die de gemeente in deze periode voor de predikant heeft gemaakt. In 2024 is hiervan evenals in 2023 geen sprake geweest.

| <b>Restitutie bijdragen vorig jaar (36)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|---------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                           | 0                        | 0                         | 0                        |

Per ultimo 2023 stond er een bedrag van € 123.927 in de Reserve Restitutie Bijdragen. Vanwege het geringe bedrag van de reserve en het te verwachten tekort over 2024 is besloten in 2024 geen restitutie te plegen.

## Kosten beheer en administratie

| Kosten beheer en administratie (37)             | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|-------------------------------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal lasten (€)                               | 462.412          | 480.000           | 504.195          |
| Aantal fte einde jaar voor traktementen         | 3,64             | 3,95              | 3,95             |
| Specificatie lasten (€):                        |                  |                   |                  |
| Loonkosten, incl. sociale lasten/pensioenpremie | 314.184          | 333.000           | 339.013          |
| Doorberekening PLD:                             |                  |                   |                  |
| - huisvesting + facilitaire zaken               | 35.508           | 39.000            | 45.145           |
| - automatisering                                | 76.092           | 83.000            | 88.153           |
| Accountantskosten                               | 38.505           | 27.000            | 32.000           |
| Reis-, verblijf- en vergaderkosten              | 2.097            | 2.000             | 2.350            |
| Diversen                                        | 0                | 1.000             | 0                |
| Externe adviezen                                |                  | 0                 | 3.812            |
| Betalingsverkeer en betalingsverschillen        | 318              | 0                 | -2.226           |
| Contributies en abonnementen                    | 0                | 0                 | 605              |
| Ontvangen bijdragen voor dienstverlening        | -4.292           | -5.000            | -4.657           |

De medewerkers van het bureau zijn in dienst van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland. De Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen heeft zelf geen personeel in dienst.

In 2024 heeft de Dienstenorganisatie de kosten doorberekend op basis van specifieke afspraken daarover. Voor de jaren vanaf 2023 is een service-level-agreement gesloten met concrete afspraken over de wijze van doorbelasten.

De bijdragen voor dienstverlening worden betaald door de Evangelisch-Altreformierte Kirche, voor wie de Beheercommissie als tussenpersoon optreedt naar ASR en het Pensioenfonds Zorg & Welzijn.

| Arbodienst (38)                             | Rekening<br>2024 | Begroting<br>2024 | Rekening<br>2023 |
|---------------------------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| Totaal lasten (€)                           | 152.063          | 124.000           | 155.932          |
| - Basistarief aansluiting Perspectief (€)   | 21.473           | 20.000            | 18.267           |
| - Declaratie consulten en administratie (€) | 130.590          | 104.000           | 137.665          |

Bij ziekte worden predikanten volgens bepalingen in het Verzuimprotocol Predikanten begeleid door de arbodienst, die daarvoor door de Beheercommissie gecontracteerd wordt namens de Protestantse Kerk in Nederland. Vanaf 1 januari 2015 wordt de verzuimbegeleiding verzorgd door Perspectief Groep BV te Harderwijk.

In 2024 waren de kosten € 152.063, bestaande uit:

- € 21.473 voor abonnementskosten;
- € 11.737 voor 8 arbeidsdeskundige onderzoeken (€ 1.467 per onderzoek);
- € 118.853 voor verzuimbegeleiding en casemanagement voor 132 zieke predikanten (gemiddeld € 900 per zieke predikant). De begeleiding vindt plaats door verzuimconsultants en bedrijfsartsen;

Per verzekerde predikant waren de kosten € 115 per jaar.

| <b>Uitvoeringskosten AO-uitkeringen PFZW (39)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|---------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                                 | 0                        | 0                         | 0                        |

Bij de overdracht van de pensioenvoorziening van het Pensioenfonds Predikanten naar het Pensioenfonds Zorg en Welzijn op 1 juli 2012 zijn 130 lopende arbeidsongeschiktheidsuitkeringen overgegaan naar het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Hierbij is tussen de Protestantse Kerk in Nederland en het Pensioenfonds Zorg en Welzijn afgesproken dat de Protestantse Kerk in Nederland de herkeuring van deze predikanten bewaakt en financiert.

In 2024 zijn geen kosten gemaakt voor herkeuringen.

Van de oorspronkelijke 130 uitkeringen lopen er ultimo 2024 nog 41, nadat de andere uitkeringen door pensionering of overlijden zijn gestopt.

| <b>Afboeking dubieuze debiteuren (40)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|-------------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal lasten (€)                         | 0                        | 0                         | 2.542                    |

De Beheercommissie voert in principe het beleid om geen openstaande posten af te schrijven. Zodra een gemeente achterstallige betalingen krijgt, wordt in overleg met het klassicale college voor de behandeling van beheerszaken gekeken hoe de gemeente haar schulden (weer) kan voldoen, eventueel met hulp uit de Solidariteitskas. In 2023 zijn - na overleg - 2 langlopende openstaande posten afgeboekt tot een totaalbedrag van € 2.542. In 2024 zijn geen achterstallige betalingen afgeboekt.

## **Rentebaten/-lasten**

| <b>Ontvangen/Betaalde rente (41)</b> | <b>Rekening<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Rekening<br/>2023</b> |
|--------------------------------------|--------------------------|---------------------------|--------------------------|
| Totaal baten (€)                     | 108.237                  | 50.000                    | 40.604                   |

De Beheercommissie beschikte per ultimo boekjaar over € 9,2 miljoen aan vaste en liquide financiële middelen om redenen zoals toegelicht bij de punten 1 en 4. Rekening houdend met de termijn, waarop de middelen beschikbaar moeten zijn, kunnen deze middelen gestald worden op spaarrekeningen of deposito's. In 2024 zijn wekelijks de niet benodigde middelen op de rekening-courant afgeroomd naar een spaarrekening.

## Goedkeuring

De kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland heeft het financieel verslag over het boekjaar 2024 behandeld en goedgekeurd in de vergadering van 27 juni 2025.

Utrecht, 7 mei 2025

drs. C. de Heer, voorzitter  
mr. A. Bel  
W. Getkate RA  
J. ter Keurs MScBA  
mr. drs. T.G.H. Spruyt

## Overige gegevens

### Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Zie volgende pagina.

### Statutaire bepaling resultaatbestemming

In de statuten van de Protestantse Kerk in Nederland zijn geen bepalingen inzake resultaatbestemming opgenomen voor de Beheercommissie centrale kas predikantstraktementen.

## **Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

Aan: de beheercommissie van de centrale kas predikantstraktementen van de Protestantse Kerk in Nederland en de kleine synode

### **Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening**

#### ***Ons oordeel***

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de centrale kas predikantstraktementen te Utrecht (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de centrale kas predikantstraktementen per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties-zonder-winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2024;
- 2 de staat van baten en lasten over 2024; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

#### ***De basis voor ons oordeel***

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van centrale kas predikantstraktementen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

### **Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De beheercommissie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

## **Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

### ***Verantwoordelijkheden van de beheercommissie en de kleine synode voor de jaarrekening***

De beheercommissie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties-zonder-winststreven'. In dit kader is de beheercommissie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de beheercommissie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de beheercommissie afwegen of de centrale kas predikantstraktementen in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de beheercommissie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de beheercommissie het voornemen heeft om de centrale kas predikantstraktementen te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De beheercommissie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de centrale kas predikantstraktementen haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De kleine synode is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de centrale kas predikantstraktementen.

### ***Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening***

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Centrale Kas Predikantstraktementen;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de beheercommissie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de beheercommissie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Centrale Kas Predikantstraktementen haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de kleine synode onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 juni 2025

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA